

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

İkinci Birleşim

9 . XI . 1951 Cuma

İçindekiler

	Sayfa	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	23:24	
2. — Havale edilen kâğıtlar	24:25	
3. — Andaçmeler	25	
1. — Milletvekilliğine seçilen Aydın Milletvekili Ceyat Ülkü, Bilecik Milletvekili Yümnü Üresin, Çanakkale Milletvekili Nusret Kirişcioğlu, Denizli Milletvekili Baha Akşit, Eskişehir Milletvekili Ekrem Baysal, Kırşehir Milletvekili Elvan Kaman, Sinob Milletvekili Muhtar Acar ve Sivas Milletvekili Reşat Semsettin Sirer'in andaçmeleri	25	
4. — Başkanlık Divanının Kamutaya sunuşarı	25	
1. — İzmir Milletvekili Halil Özyörük'ün İçişleri Bakanlığından istifa ettiğine ve yerine Devlet Bakanı Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu'nun, vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/231)	25	
2. — Erzurum Milletvekili Rıfki Salim Burçak'ın, Gümrük ve Tekel Bakanlığından istifa ettiğine ve yerine Çalışma Bakanı Nuri Özsan'ın vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/232)	26	
3. — Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Altıncı Oturumunda bulunmak üzere Paris'e giden Dışişleri Bakanı Fuad Köprülü'ye Devlet Bakanı Başbakan Yardım-		
cısı Samet Ağaoğlu'nun vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/233)		26
4. — Hukukta Yargılama Usulü hakkındaki Kanun tasarısının geri verilmesine dair Başbakanlık tezkeresi (3/234)		26
5. — Trabzon Milletvekili Tevfik Koral'ın, öldüğüne dair Başbakanlık tezkeresi (3/235)		26
6. — Denizli Milletvekili Hüsnü Akşit'in, öldüğüne dair Başbakanlık tezkeresi (3/236)		26
7. — Federal Alman Cumhuriyetini ziyaret için on milletvekilinin davet edildiğine dair Federal Alman Cumhuriyeti Meclisi Başkanının telgrafı (5/39)		26:27
5. — Seçimler		27
1. — Komisyonlar seçimi	27:28,29	36
6. — Sorular		36
A — Yazılı sorular ve cevaplar		36
1. — Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in, yurt içi ve yurt dışı mahsul piyasa ve fiyatlarının radyo ile köylüye duyurulmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Başbakanlıktan olan sorusuna Ekonomi ve Ticaret Bakanı Muhlis Ete'nin yazılı cevabı (6/361)		36:37
2. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Gülhane Hastanesi Röntgen Ser-		

visi mesaisinin istatistikle bildirilmesine bu istatistiğin Nümune Hastanesinin kayıtlarıyla mukayesesine, bu hastanelerde röntgeni idare eden doktorların hariçte filim makinelerinin bulunup bulunmadığına, varsa bir sene içinde yaptıkları iş miktarına ve Gülhane Hastanesini daha verimli çalıştırmak için ne düşünüldüğüne dair Millî Eğitim, Millî Savunma, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarına olan sorusuna Millî Savunma Bakanı Hulûsi Köymen'in yazılı cevabı (6/395) 38:40

3. — Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in, Zonguldak - İstanbul Devlet yolunun 1951 de inşasına başlanmak üzere ilk plâna alınması hakkındaki sorusuna Bayındırlık Bakanı Kemal Zeytinoglu'nun yazılı cevabı (6/425) 40:41

4. — Çankırı Milletvekili Kâzım Arar'ın, Ankara Doğumevinde yapılan yolsuzluklara dair sorusuna, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Ekrem Hayri Üstündağ'ın yazılı cevabı (6/437) 41:46

5. — Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in, İş veren ve işçi temsilcilerinin iş ihtilâflarında yargıçlık etmelerinin Anayasaya muhalif bulunduğu ve İş Mahkemeleri Kanununun değiştirilmesinin düşünülp düşünülmediğine dair olan sorusuna Adalet Bakanı Rukneddin Nasuhioğlu ve Çalışma Bakanı Nuri Özsan'ın yazılı cevapları (6/419) 47:49

6. — Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in, Toprak Ofisi için yaptırılan çelik hangarlarla siloların Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu ile yerli sanayiciler tarafından imal ve inşasının düşünülp düşünülmediğine dair sorusuna Ekonomi ve Ticaret Bakanı Muhlis Ete ve İçişleri Bakanı Hakkı Gedik'in yazılı cevapları (6/420) 49:51

7. — Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in Zonguldak İli için ta-

rım alanında ne gibi kalkınma tedbirleri alındığına, bu il halkının gelirini artırmak ve geçimlerini sağlamak üzere meyvacılık bağcılık, ziraat aletleri tesisleri kurulması yolundaki çalışmalara, Bartın, Çaycuma, Devrek, Ereğli ve Safranbolu gibi ilcelerde fidanlıklar ve yağlı tohum veren bitkilerin tamiminin düşünülp düşünülmediğine dair sorusuna Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in yazılı cevabı (6/421) 51:52

8. — Van Milletvekili Ferid Melen'in, il ve köy yolları ile halkın yapacağı su işleri için 1951 yılı Bütçesine konulan ödenğin ne ölçüde ve hangi illere tahsis ve tevzi edilmiş olduğuna dair sorusuna Bayındırlık Bakanı Kemal Zeytinoglu'nun yazılı cevabı (6/451) 52:53

9. — Gaziantep Milletvekili Süleyman Kuranel'in, 1 Mart 1950 tarihinden bugüne kadar Devlet yollarının bakım ve yapımına ne kadar para sarfedildiğine dair sorusuna Bayındırlık Bakanı Kemal Zeytinoglu'nun yazılı cevabı (6/454) 53:54

10. — Konya Milletvekili Abdi Çilingir'in, ormanlarımızın senelik kesim miktarının mahallî ihtiyaca yetip yetmediğine, Mısır'a sevkedilen travers ve makaslara, 22 . V . 1951 tarihinden bugüne kadar ihraç edilen kerestelere, evsafı müşteriye arz edilmeden açıktan yapılan satışlara, istihsal yapılan ormanlarımızın işletme ve amenaajman plânlarına dair sorusuna Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in yazılı cevabı (6/456) 54:61

11. — Kars Milletvekili Sırrı Atalay'ın, Kars ve ilcelerinde devam eden sürekli yağmurlar dolayısıyla mahsulünü kaldıran köylülere harman makinesi gönderilmesine ve bu hususta Tarım Bakanlığınca alınması gereken âcil tedbirlere, yapılan yardımların neden ibaret olduğuna dair sorusuna, Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in yazılı cevabı (6/457) 61:62

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Birinci Oturum

Cumhurbaşkanı senelik açış söylevini verdi.
Birleşime ara verildi.

İkinci Oturum

Başkanlık seçimi için toplanan oyların tasnifi neticesinde İçel Milletvekili Refik Koraltan'ın Büyük Millet Meclisi Başkanlığına seçildiği bildirildi.

Başkanlık Divanı üyelikleri için de oylar toplandı.

Birleşime ara verildi.

Üçüncü Oturum

Balıkesir Milletvekili Sıtkı Yırcalı,
Kayseri Milletvekili Fikri Apaydın,
Manisa Milletvekili Muhlis Tümay'ın Başkanvekilliklerine;

Çanakkale Milletvekili Ömer Mart,
Çorum Milletvekili Sedat Baran,
İsparta Milletvekili Said Bilgiç,
İstanbul Milletvekili Füzruzan Tekil,
Kayseri Milletvekili İbrahim Kirazoğlu,
Tokad Milletvekili Muzaffer Önal'm Kâtipliklere

Balıkesir Milletvekili Ahmet Kocabıykoğlu,
İçel Milletvekili Halil Atalay,
İzmir Milletvekili Mehmet Aldemir'in de İdarci Üyeliklere seçildikleri bildirildi.

Milletvekilliklerine yeni seçilmiş bulunan;
Aydın Milletvekili Lâtîf Ülkümen,
Balıkesir Milletvekili Mücteba İştın,
Bitlis Milletvekili Nusrettin Barut;
Bursa Milletvekili Kenan Yılmaz,
Gümüşane Milletvekili Ahmet Kemal Varınca,
İstanbul Milletvekili Hâdi Hüsman,
İstanbul Milletvekili Seyfi Oran,
İzmir Milletvekili Pertev Arat,
Kastamonu Milletvekili Ziya Termen,
Muğla Milletvekili Nâlık Poyrazoğlu,
Zonguldak Milletvekili Esat Kerimol,
Andiçtiler.

9 . XI . 1951 Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkan Kâtip
İçel Milletvekili Kayseri Milletvekili
R. Koraltan İ. Kirazoğlu

Kâtip
İstanbul Milletvekili
F. Tekil

Sorular

Sözlü sorular

Ağrı Milletvekili Celâl Yardımcı'nın, Ulus Gazetesinin, Büyük Millet Meclisinin otoritesi ni zedeleyici neşriyatı hakkında ne düşünüldüğüne dair sözlü soru önergesi Başbakanlığa ve Adalet Bakanlığına gönderilmiştir. (6/448)

Kastamonu Milletvekili Hayri Tosunoğlu'nun, sicil almış jandarma albaylarının terfi ettirilmemeleri sebebine ve diğer sınıflardan aynı durumda bulunup Askerî Temyize baş vuran albaylara dair sözlü soru önergesi İçişleri, Millî Savunma bakanlıklarına gönderilmiştir. (6/449)

Ordu Milletvekili Feyzi Boztepe'nin, 9 Eylül 1951 tarihli Ulus Gazetesinde (Gözü kapalı oy verme) başlığı altında çıkan başyazı hakkında Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevcih edilen sözlü sorusu T. B. M. M. Başkanlığı ile Başbakanlığa gönderilmiştir. (6/455)

Kars Milletvekili Hüsamettin Tuğaç'ın, Kars

İli çevresindeki mahsulün zarardan vikayesi için bir an evvel tarladan kaldırılması hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne ve bu yıl yağmurdan zarar gören muhtaç ailelere bedelsiz yiyecek ve yemlik hububat verilip verilmiyeceğine dair sözlü soru önergesi Başbakanlıkla Tarım Bakanlığına gönderilmiştir. (6/458)

Yazılı sorular

Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Gülhane Hastanesi ile Tıp Fakültesinin bir arada çalışmasındaki mahzurları bertaraf etmek ve fakültenin verimini sağlamak hususunda ne düşünüldüğüne dair yazılı soru önergesi Millî Eğitim, Millî Savunma, Sağlık ve Sosyal Yardım bakanlıklarına gönderilmiştir. (6/445)

Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Toprak Mahsulleri Ofisinin elinde bulunan 600 tona yakın sade yağın satılıp satılmadığına ve bu hususta çıkan anlaşmazlık yüzünden hâsıl olan

zarardan dolayı müsebbipleri hakkında ne muamele yapıldığına dair yazılı soru önergesi, Ekonomi ve Ticaret, Millî Savunma bakanlıklarına gönderilmiştir. (6/446)

Mardin Milletvekili Mehmet Kâmil Boran'ın, müstakil kaza hakkının kullanılmasına müdahale mahiyetinde telâkki ettiği Başbakan Yardımcısı ve Adalet Bakanının basına yaptıkları beyanat hakkındaki yazılı soru önergesi Başbakanlıkla Adalet Bakanlığına gönderilmiştir. (6/450)

Van Milletvekili Ferid Melen'in, il ve köy yolları ile halkın yapacağı su işleri için 1951 yılı Bütçesine konulan ödeneğin ne ölçüde ve hangi illere tahsis ve tevzi edilmiş olduğuna dair yazılı soru önergesi, Bayındırlık Bakanlığına gönderilmiştir. (6/451)

Van Milletvekili Ferid Melen'in, 22 Mayıs 1950 tarihinden bugüne kadar belediyelerde yapılan teftiş neticelerine ve muhalefet partilerinin çoğunlukta buldukları belediyeler için bakanlığın farklı bir murakabe usul ve programı olup olmadığına dair yazılı soru önergesi İçişleri Bakanlığına gönderilmiştir. (6/452)

Kırşehir Milletvekili Halil Sezai Erkut'un, köyler ve köylüler arasında artan mera, arazi ve sınır ihtilâfları hakkında Hükümetçe idari ve kanuni ne gibi tedbir düşünüldüğüne dair yazılı soru önergesi Başbakanlığa gönderilmiştir.

tir. (6/453)

Gaziantep Milletvekili Süleyman Kuranel'in, 1 Mart 1950 tarihinden bu güne kadar Devlet yollarının bakım ve yapımına ne kadar para sarfedildiğine dair yazılı sorusu, Bayındırlık Bakanlığına gönderilmiştir. (6/454)

Konya Milletvekili Abdi Çilingir'in, ormanlarımızın senelik kesim miktarının mahallî ihtiyaca yetip yetmediğine, Mısır'a sevkedilen travers ve makashklara, 22 . V . 1951 tarihinden bugüne kadar ihraç edilen kerestelere, evsafı müşteriye arz edilmeden açıktan yapılan satışlara, istihsal yapılan ormanlarımızın işletme ve amenajman plânlarına dair yazılı sorusu Tarım Bakanlığına gönderilmiştir. (6/456)

Kars Milletvekili Sırrı Atalay'ın, Kars ve ilçelerinde devam eden sürekli yağmurlar dolayısıyla mahsulünü kaldıramıyan köylülere harman makinesi gönderilmesine ve bu hususta Tarım Bakanlığınca alınması gereken âcil tedbirlere, yapılan yardımların neden ibaret olduğuna dair yazılı soru önergesi, Tarım Bakanlığına gönderilmiştir. (6/457)

Trabzon Milletvekili Hamdi Orhon'un, Trabzon'un, İskefye Bucığı bölgesinde bütün ekimine nihayet verildiğine göre bütün ekicilerinden kesilen yüzdelerin sahiplerine iade edilip edilmeyeceğine dair yazılı soru önergesi, Gümrük ve Tekel Bakanlığına gönderilmiştir. (6/459).

2. — HAVALE EDİLEN KAĞITLAR

Tasarı

1. — Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 1949 yılı Kesinhesabı hakkında kanun tasarısı (1/261) (Sayıştay Komisyonuna);

Teklifler

2. — Çorum milletvekilleri Ahmet Başbüyük ve Hüseyin Ortakçıoğlu'nun, emirber ve seyis erleri hakkındaki 203 sayılı Kanununun 1 nci ve 3 ncu maddelerinin değiştirilmesine dair olan 1600 sayılı Kanunda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi (2/293) (Millî Savunma Komisyonuna);

3. — Erzurum Milletvekili Enver Karan'ın, Türk Kanunu Medenisinin 292 nci ve 310 ncu maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/294) (Adalet Komisyonuna);

4. — İdareci Üyeler Kurulunun, Türkiye

Büyük Millet Meclisi 1951 yılı Bütçesinde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi (2/295) (Bütçe Komisyonuna);

5. — İdareci Üyeler Kurulunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi 1951 yılı Bütçesinde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi (2/296) (Bütçe Komisyonuna);

6. — Zonguldak Milletvekili Rifat Sivişoğlu'nun, eczacılar ve eczaneler hakkındaki 964 sayılı Kanununun 49 ncu maddesinin değiştirilmesi, 53 ncu maddesine fıkra eklenmesi ve bazı maddelerinin kaldırılması hakkında kanun teklifi (2/297) (Sağlık ve Sosyal Yardım ve Adalet komisyonlarına);

7. — Zonguldak Milletvekili Rifat Sivişoğlu'nun, Yüzelliliklerin yetimlerine ve heyeti mahsusalarca haklarında karar verilmiş olanların şahıslarına ve yetimlerine maaş tahsisi hak-

kinda kanun teklifi (2/298) (Maliye ve Bütçe komisyonlarına);

Tezkere

8. — Devlet Denizyolları ve Limanları İş-

letme Genel Müdürlüğü 1946 Bütçe yılı Kesin-hesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğu-na dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi (3/237) (Sayıştay Komisyonuna).

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Sitki Yırcalı

KÂTIPLER : Ömer Mart (Çanakkale), Sait Bilgiç (İsparta).

BAŞKAN — Oturumu açıyorum.

3. — ANDIÇMELER

1. — Milletvekilliğine seçilen Aydın Milletvekili Cevat Ülkü, Bilecik Milletvekili Yümnü Üresin, Çanakkale Milletvekili Nusret Kirişcioğlu, Denizli Milletvekili Baha Akşit, Eskişehir Milletvekili Ekrem Baysal, Kırşehir Milletvekili Elvan Kaman, Sinop Milletvekili Muhtar Acar ve Sivas Milletvekili Reşat Şemsettin Sirer'in andiçmeleri.

BAŞKAN — Meclisimize yeni iltihak eden arkadaşlarımızdan andiçmeyenler andiçeceklerdir.

BAŞKAN — Nail Geveci (Aydın). (Yok hastanede sesleri)

BAŞKAN — Cevat Ülkü (Aydın).

Aydın Milletvekilliğine seçilen Cevat Ülkü, andiçti. (Alkışlar)

BAŞKAN — Yümnü Üresin (Bilecik).

Bilecik Milletvekilliğine seçilen Yümnü

Üresin, andiçti. (Alkışlar)

BAŞKAN — Nusret Kirişcioğlu (Çanakkale).

Çanakkale Milletvekilliğine seçilen Nusret Kirişcioğlu, andiçti. (Alkışlar)

BAŞKAN — Baha Akşit (Denizli).

Denizli Milletvekilliğine seçilen Baha Akşit, andiçti. (Alkışlar)

BAŞKAN — Ekrem Baysal (Eskişehir).

Eskişehir Milletvekilliğine seçilen Ekrem Baysal, andiçti. (Alkışlar)

BAŞKAN — Elvan Kaman (Kırşehir).

Kırşehir Milletvekilliğine seçilen Elvan Kaman, andiçti. (Alkışlar)

BAŞKAN — Muhtar Acar (Sinop).

Sinop Milletvekilliğine seçilen Muhtar Acar, andiçti. (Alkışlar)

BAŞKAN — Reşat Şemsettin Sirer (Sivas) (Yok sesleri).

4. — BAŞKANLIK DİVANININ KAMUTAYA SUNUŞLARI

1. — İzmir Milletvekili Halil Özyörük'ün, İçişleri Bakanlığında istifa ettiğine ve yerine Devlet Bakanı Fevzi Lâtfi Karaosmanoğlu'nun, vekâlet edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/231)

Ankara 20 Ekim 1951

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
İzmir Milletvekili Halil Özyörük'ün İçişleri

Bakanlığından istifasının kabulü ve İçişleri Bakanlığında Manisa Milletvekili ve Devlet Bakanı Fevzi Lâtfi Karaosmanoğlu'nun vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine muvafık görülmüş olduğunu saygı ile arz ederim.

Cumhurbaşkanı
Celâl Bayar

2. — *Erzurum Milletvekili Rifkı Salim Burçak'ın, Gümrük ve Tekel Bakanlığından istifa ettiğine ve yerine Çalışma Bakanı Nuri Özsan'ın vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/232)*

26 Ekim 1951

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Erzurum Milletvekili Rifkı Salim Burçak'ın Gümrük ve Tekel Bakanlığında istifası kabul ve bu Bakanlığa Başbakanın teklifi veçhile Çalışma Bakanı Muğla Milletvekili Nuri Özsan'ın vekâlet etmesinin muvafık görülmüş olduğunu saygı ile arz ederim.

Cumhurbaşkanı
Celâl Bayar

3. — *Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Altıncı Oturumunda bulunmak üzere Paris'e giden Dışişleri Bakanı Fuad Köprülü'ye Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Samet Ağaoğlu'nun vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/233)*

Ankara 4 Kasım 1951

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Paris'te toplanacak olan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Altıncı Oturumunda memleketimizi temsil etmek üzere Paris'e giden Dışişleri Bakanı Profesör Fuad Köprülü'nün dönüşüne kadar kendisine, Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Samet Ağaoğlu'nun vekillik etmesinin Başbakanın teklifi üzerine muvafık görüldüğünü saygı ile arz ederim.

Cumhurbaşkanı
Celâl Bayar

4. — *Hukukta Yargılama Usulü hakkındaki kanun tasarısının geri verilmesine dair Başbakanlık tezkeresi (3/234)*

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına
Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve 28 . II . 1951 tarihli ve 71 - 1839/6 - 710 sayılı yazımızla sunulmuş bulunan Hukukta Yargılama Usulü Hakkındaki kanun tasarısının geri gönderilmesine müsaadelerini saygılarımla arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

BAŞKAN — Geri verilmiştir.

5. — *Trabzon Milletvekili Tefik Koral'ın öldüğüne dair Başbakanlık tezkeresi (3/235)*

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına
Trabzon Milletvekili Tefik Koral'ın 28 . VII . 1951 tarihinde öldüğü, İçişleri Bakanlığında alınan 6 . VIII . 1951 tarih ve 23302/64 - 9247 sayılı tezkerede bildirilmiştir.

Teessürle arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

BAŞKAN — Merhum arkadaşımızla rahunu tazizen iki dakika ayakta sükûta davet ediyorum.
(İki dakika ayakta saygı duruşu yapıldı.)

6. — *Denizli Milletvekili Hüsnü Aksit'in, öldüğüne dair Başbakanlık tezkeresi (3/236)*

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına
Denizli Milletvekili Hüsnü Aksit'in 18 . IX . 1951 tarihinde öldüğü, İçişleri Bakanlığında alınan 28 . IX . 1951 tarih ve 23302/64 - 11215 sayılı tezkerede bildirilmiştir.

Teessürle arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

BAŞKAN — Merhum arkadaşımızın ruhunu tazizen iki dakika ayakta saygı sükûtuna davet ediyorum.

(Ayakta iki dakika saygı duruşu yapıldı.)

7. — *Federal Alman Cumhuriyetini ziyaret için on milletvekilininin davet edildiğine dair Federal Alman Cumhuriyeti Meclisi Başkanının telgrafı (5/39)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Ankara - Türkiye

Alman Federal Cumhuriyeti Meclisi Başkanı, Ekselânslarına Türkiye Büyük Millet Meclisi azalarından 10 milletvekilini Federal Alman Cumhuriyetini ziyarete davet etmek arzusunun izhar eder.

Münih'e uçak ile muvasalatlarından sonra milletvekilleri Alman Parlamentosunun misafirleri olurlar. Ziyaretin 12 gün süreceği ve Hükümet Merkezinde 3 günlük ikametden maada bilhasna Cenubi ve Şimali Almanya'nın sanai merkezlerinin gezilmesi derpiş olunmaktadır. Ziyaretin 12 ve 24 Kasım 1951 arasında vuku bulması teklif

olunur.

Bonn, 12 Ekim 1951

Federal Alman Cum-
huriyeti Meclisi Başkanı

BAŞKAN — Arkadaşlar, bu, resmî bir davet değildir. Milletvekillerinden on arkadaş Başkanlık Divanı vasıtasıyla davet edilmiştir. Başkanlık

Divanı, Almanca bilen arkadaşlar arasından on arkadaş tefrik edecektir. Oraya gidip gelme masrafları arkadaşların kendileri tarafından tediye edilecektir. Malûmaten arz olunur.

Efendim, bir arkadaşımız daha and içecektir. Reşat Şemsettin Sirer (Sivas).

(Reşat Şemsettin Sirer «Sivas» and içti.)
(Alkışlar).

5. — SEÇİMLER

1. — Komisyonlar seçimi.

BAŞKAN — Komisyonlar seçimlerine geçmeden evvel bir hususu arzetmek istiyorum : Görülen zaruret üzerine, tüzükteki adedlerin fevkinda komisyon adayları gösterilmiştir. Yüksek Heyetimize bu artış miktarlarını arz ve tasvibinizi rica ediyoruz :

Adalet Komisyonunda 2 artış; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Anayasa Komisyonunda 1 artış; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bütçe Komisyonunda 6 artış; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çalışma Komisyonunda 3 artış; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dışişleri Komisyonunda 3 artış; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ekonomi Komisyonunda 1 artış; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İçişleri Komisyonunda 1 artış; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonunda 6 artış; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunda 11 artış; Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tarım Komisyonunda 7 artış; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi komisyon tasnif heyetlerini seçiyoruz.

Adalet Komisyonu için :

Kenan Çığman (Çankırı),
Ekrem Baysal (Eskişehir),
Aziz Uraz (Mardin).

Anayasa Komisyonu :

Saip Özer (Çorum),
Osman Bölükbaşı (Kırşehir),
Hüseyin Ülkü (Niğde).

Bayındırlık Komisyonu :

Şemi Ergin (Manisa),
Mehmet Kâmil Boran (Mardin),
Bahattin Taner (Sivas).

Bütçe Komisyonu için :

Ziya Soylu (Erzincan),
Ekrem Cenani (Gaziantep),
Ş. Uluçay (Samsun).

Çalışma Komisyonu için :

Ferit Alpiskender (Diyarbakır),
Cavit Yurtman (Hatay),
Sıtkı Salim Burçak (Konya).

Dışişleri Komisyonu için :

Muharrem Tunçay (Balıkesir),
Mehmet Özdemir (Kayseri),
Celâl Öncel (Urfa).

Dilekçe Komisyonu için :

Emin Develioğlu (Kayseri),
Ahmet Kadoğlu (Maraş),
Cezmi Türk (Seyhan).

Ekonomi Komisyonu için :

Mücteba İştın (Balıkesir),
Remzi Bucak (Diyarbakır),
Şevki Ecevit (Sivas).

Gümrük ve Tekel Komisyonu için :

Zihni Ural (Çoruh),
Rifat Taşkın (Kastamonu),
Cemil Yardım (Siird).

İçişleri Komisyonu :

Vacid Asena (Balıkesir),
Hâmit Ali Yöney (Elâzığ),
Tahsin İnanç (Giresun).

Maliye Komisyonu :

Sadri Maksudi Arsal (Ankara),

Ferid Tüzel (Samsun),
Rifat Öçten (Sivas).

Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonu:

Fikret Karabudak (Denizli),
Emrullah Nutku (Erzurum),
Adnan Karaosmanoğlu (Manisa).

Meclis Kitaplığı Komisyonu:

Ali Naci Duyduk (Giresun),
Kemal Yörükoğlu (Gümüşane),
Mehmet Bahadır (Kars) (Yok sesleri),
Esat Kerimol (Zonguldak),
Hıdır Aydın (Tunceli) (Yok sesleri).

Millî Eğitim Komisyonu:

Rıza Topcuoğlu (Erzurum),
Ercument Damalı (Sivas),
Salih Esat Alperen (Trabzon).

Millî Savunma Komisyonu:

Selim Seven (Hakkâri),
Şevki Gürses (Çorum),
Avni Yurdabayrak (Zonguldak).

Sağlık ve Sosyal Komisyonu:

Gazi Yiğitbaşı (Afyon Karahisar)
Hamdi Şarlan (Ordu) (Yok sesleri)
Avni Doğan (Yozgad),
Server Somuncuoğlu (Sinob) (Yok sesleri)
Burhanettin Onat (Antalya) (Yok sesleri)
Osman Şevki Çiçekdağ (Ankara) (Yok sesleri)

Avni Başman (İzmir) (Yok sesleri)
Hüsnü Akyol (Ordu).

Sayıştay Komisyonuna:

Salih Torfilli (Afyon Karahisar),
Hâmit Koray (Amasya),
Ethem Menderes (Aydın) (Yok sesleri),

Agâh Erozan (Bursa) (Yok sesleri),
Baha Koldaş (Çorum) (Yok sesleri),
Mithat Sözer (İstanbul) (Yok sesleri),
Elvan Kaman (Kırşehir).

Tarım Komisyonuna:

Cevdet Soydan (Ankara) (Yok sesleri),
Sadık Giz (İzmir) (Yok sesleri),
Hüsamettin Tuğaç (Kars),
Hasan Saka (Trabzon),
Haşim Tatlıoğlu (Yozgad),

Ticaret Komisyonuna:

Mithat Dayıoğlu (Bolu),
Muzaffer Ünal (Tokat),
Saffet Baştınar (Trabzon) (Yok sesleri),
Muhittin Özkefeli (Samsun).

Ulaştırma Komisyonuna:

Ali Canib Yöntem (Bursa) (Yok sesleri),
Bedii Enüstün (Çanakkale),
Ziya Termen (Kastamonu),
Ahmet Hamdi Başar (İstanbul).

Komisyonlar tamam oldu. Şimdi hangi ilden oy vermeye başlanacağını bildiren kurayı çekeceğiz. (Torbadan bir fiş çekerek) İzmir.

Sepetler, tevzi edilen listelere göre konulmuştur. O suretle reylerinizi kullanmanızı rica edeceğim.

(İzmir seçim bölgesinden oyların toplanmasına başlandı).

Reylerini kullanmayan arkadaşlar varsa lütfen oylarını kullanınlar.

Oy toplama muamelesi bitmiştir.

Tasnifin Sonuna kadar oturuma ara veriyorum.

Kapanma saati : 16,00

İKİNCİ OTURUM

Açılma saati : 16,20

BAŞKAN — Başkanvekili Sıtkı Yırcalı

KATIPLER : Ömer Mart (Çanakkale); Sait Bilgiç (İsparta)

BAŞKAN — Oturumu açıyorum.
Komisyonlar seçimi neticelerini arzediyo-
rum:

Ankara : 9 . XI . 1951

Yüksek Başkanlığa

Adalet Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (289) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Çankırı	Eskişehir	Mardin
Kenan Çığman	Ekrem Baysal	Aziz Uras

Adalet Komisyonu

İsmet Olgaç	Amsaya	289
Osman Şevki Çiçekdağ	Ankara	289
Osman Talât İltekin	Ankara	289
Hâmid Şevket İnce	Ankara	272
Vacit Asena	Balıkesir	289
Müfit Erkuyumcu	Balıkesir	289
Mustafa Nuri Okeuoğlu	Bingöl	289
Mesut Güney	Çoruh	289
Hüseyin Ortakçıoğlu	Çorum	289
Mehmet Enginün	Edirne	289
Enver Karan	Erzurum	289
Halis Tokdemir	Gümüşane	289
Şahap Tol	İçel	289
Fuad Hulûsi Demirelli	İstanbul	289
Ahilya Moshos	İstanbul	289
Halil Özyörük	İzmir	271
Lâtif Aküzüm	Kars	289
Sırrı Atalay	Kars	289
Abbas Çetin	Kars	289
Hidayet Aydın	Konya	289
Muammer Obuz	Konya	289
S. Süruri Nasuhoğlu	Kütahya	289
Şemi Ergin	Manisa	289
Mehmet Kâmil Boran	Mardin	289
Şefik Türkdogan	Sıird	289

Nurettin Ertürk	Sivas	289
Niyazi Ünal Alçılı	Yozgad	289

Ankara : 9 . XI . 1951

Yüksek Başkanlığa

Anayasa Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (289) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arzolunur.

Kırşehir	Niğde	Yozgad
O. Bölükbaşı	Hüseyin Ülkü	Faik Erbaş

Anayasa Komisyonu

Celâl Yardımcı	Ağrı	282
Ramiz Eren	Ankara	289
Cevdet Soydan	Ankara	289
Ferit Alpiskender	Diyarbakır	289
Şemsettin Günaltay	Erzincan	289
Sabit Sağıroğlu	Erzincan	289
Hüseyin Fırat	İçel	289
Salamon Adato	İstanbul	289
Mithat Benker	İstanbul	289
Muhiddin Erener	İzmir	289
Zühtü Hilmi Velibese	İzmir	289
Kâmil Gündes	Kayseri	278
Rifat Alabay	Konya	289
Tarık Kozbek	Konya	289
Refik Şevket İnce	Manisa	289
Muzaffer Kurbanoglu	Manisa	289
İhan Dizdar	Sivas	289
Zihni Betil	Tokad	289
Halûk Ökeren	Tokad	289
Faik Ahmet Barutçu	Trabzon	289
Yunus Muammer Alakant	Zonguldak	288

Ankara : 9 . XI . 1951

Yüksek Başkanlığa

Bütçe Komisyonu üyelikleri için yapılan se-

çime (293) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arzolunur.

Erzurum	Gazianteb	Samsun
Ziya Soylu	Ekrem Cenani	Ş. Uluçay

Bütçe Komisyonu

Ahmed Veziroğlu	Afyon K.	292
Akif Sarıoğlu	Antalya	293
Etem Menderes	Aydın	293
Yümnü Üresin	Bilecik	292
Mahmut Güçbilmez	Bolu	291
İhsan Gülez	Bolu	293
Fethi Çelikbaş	Burdur	293
Halûk Şaman	Bursa	293
Kenan Yılmaz	Bursa	293
Kenan Akmanlar	Çanakkale	291
Emin Kalafat	Çanakkale	293
Yusuf Azizoglu	Diyarbakır	292
Mustafa Ekinci	Diyarbakır	293
Ömer Faruk Sanaç	Elâzığ	293
Nahid Pekcan	Erzincan	293
Abidin Potuoğlu	Eskişehir	288
Hayrettin Erkmen	Giresun	293
Mazhar Şener	Giresun	292
Kemal Yörükoğlu	Gümüşane	287
Celâl Ramazanoğlu	İçel	293
Enver Adakan	İstanbul	293
Ahmet Hamdi Başar	İstanbul	293
Hâdi Hüsmen	İstanbul	293
Seyfi Oran	İstanbul	292
Behzat Bilgin	İzmir	293
Tarık Güreker	İzmir	293
Hamdi Türe	Kastamonu	293
Şefik Bakay	Kırklareli	293
Osman Bölükbaşı	Kırşehir	293
Remzi Birand	Konya	293
Murad Âli Ülgen	Konya	292
Mehmet Sadık Eti	Malatya	293
Rıza Erten	Mardin	293
Refet Aksoy	Ordu	292
Server Somuncuoğlu	Sinob	293
Halil İmre	Sivas	293
Reşat Şemsettin Sırer	Sivas	293
Cemal Reşit Eyüboğlu	Trabzon	293
S. Fehmi Kalaycıoğlu	Trabzon	293
Feridun Ergin	Urfa	293
Ferid Melen	Van	293

Ankara : 9 . XI . 1951

Yüksek Başkanlığa

Bayındırlık Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (290) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Muhittin Özkefeli (Samsun) (4) oy almıştır.

Sivas	Mardin
Dr. Bahattin Taner	Kâmil Boran
Manisa	
Faruk İlker	

Bayındırlık Komisyonu

Ahmet Tokuş	Antalya	290
Esat Budakoğlu	Balıkesir	290
Bedi Enüstün	Çanakkale	290
Baha Akşit	Denizli	289
Eyüp Şahin	Denizli	290
Ziya Soylu	Erzincan	290
Süleyman Kuranel	Gazianteb	290
Cevdet San	Gazianteb	290
Hamdi Bozbağ	Giresun	290
Adnan Tüfekçioğlu	Giresun	290
Mehmet Bahadır.	Kars	290
Hayri Tosunoğlu	Kastamonu	290
Emin Develioğlu	Kayseri	290
Himmet Ölçmen	Konya	290
Asım Doğanay	Niğde	290
Mehmet Fahri Mete	Rize	290
Muhtar Acar	Sinob	286
Hıdır Aydın	Tunceli	290
Hasan Oral	Urfa	290
Ali Rıza İncealemdaroğlu	Zonguldak	290

Yüksek Başkanlığa

Çalışma Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (292) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arzolunur.

Diyarbakır	Hatay
F. Alpiskender	C. Yurtman
Konya	
Sıtkı Salim Burçak	

Çalışma Komisyonu

Namık Gedik	Aydın	292
Feridun Fikri Düşünsel	Bingöl	285
Raif Aybar	Bursa	292

Doğan Köymen	Giresun	292
İhsan Altınır	İstanbul	292
Nazlı Tabar	İstanbul	292
Ahmet Topcu	İstanbul	292
Sadık Giz	İzmir	292
Abidin Tekön	İzmir	292
Halil Sezai Erkut	Kırşehir	292
Yeredoğ Kişioğlu	Kocaeli	292
Nafiz Körez	Manisa	292
Cevdet Öztürk	Mardin	292
Yusuf Ziya Eker	Seyhan	292
Muhit Tümerkan	Sinob	292
Feridun Ayalp	Urfa	292
Celâl Öncel	Urfa	292
Esat Kerimol	Zonguldak	292

Yüksek Başkanlığa

Dışişleri Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (292) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arzolunur.

Kayseri	Balıkesir
Mehmet Özdemir	Muharrem Tunçay
Urfa	
Celâl Öncel	

Dışişleri Komisyonu

Sadri Maksudi Arsal	Ankara	291
Fahri Belen	Bolu	292
Ali Çobanoğlu	Denizli	292
Rıfki Salim Burçak	Erzurum	292
Bahadır Dülger	Erzurum	291
Abdürrahman Melek	Hatay	292
Nihad Beşad Belger	İstanbul	290
Cihad Baban	İzmir	287
Osman Kapani	İzmir	290
Vasfi Mentec	İzmir	292
Cemal Tunca	İzmir	292
Hüseyin Cahit Yalçın	Kars	292
Saad Hayri Ürgüblü	Kayseri	288
Ziyad Ebüzziya	Konya	292
Asım Gündüz	Kütahya	292
H. Suphi Tanrıöver	Manisa	289
Kemal Türkoğlu	Mardin	292
Zeyyat Mandalinci	Muğla	292
Nadir Nadi	Muğla	292
Necip Bilge	Niğde	292
Firuz Kesim	Samsun	290

Remzi Oğuz Arık	Seyhan	292
Hasan Saka	Trabzon	292

Yüksek Başkanlığa

Dilekçe Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (291) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arzolunur.

Maraş	Seyhan
A. Kadoğlu	C. Türk

Dilekçe Komisyonu

Ali Fahri İşeri	Balıkesir	290
Mücteba İştın	Balıkesir	291
İsmail Aşkın	Bilecik	291
Mustafa Nuri Okcuoğlu	Bingöl	291
Nusret Kirişcioğlu	Çanakkale	291
Kâzım Arar	Çankırı	289
Ahmet başbüyük	Çorum	291
Hâmit Ali Yöney	Elâzığ	291
Galip Kınoğlu	Gazianteb	291
Cevdet Baybura	Gümüşane	291
Ahmet Kemal Varınca	Gümüşane	290
Reşit Turgut	İsparta	291
Yusuf Ziya Turgut	Kayseri	291
Mehmet Kartal	Malatya	291
Nuri Ocakcioğlu	Malatya	291
Abdülkadir Özbay	Malatya	291
Abdullah Aytemiz	Maraş	291
Mazhar Özsoy	Maraş	291
Salim Serçe	Seyhan	290
Ahmet Gürkan	Tokad	291
Nuri Turgut Topcuoğlu	Tokad	291
Salih Esad Alperen	Trabzon	291
Ömer Cevheri	Urfa	291
Reşit Kemal Timuroğlu	Urfa	291
Yusuf Karşioğlu	Yozgad	291

Yüksek Başkanlığa

Ekonomi Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (290) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arzolunur.

Balıkesir	Diyarbakır	Sivas
Mücteba İştın	Remzi Bucak	Şevki Ecevit

Ekonomi Komisyonu

Salâhaddin Âdil	Ankara	290
-----------------	--------	-----

Dağistan Binerbay	Ankara	290
Abdullah Gedikoğlu	Ankara	290
Fuad Seyhun	Ankara	290
İbrahim Subaşı	Antalya	290
Kâmil Kozak	Bolu	290
Mithat Şan	Bursa	290
Arif Altınalmaz	Edirne	290
Hasan Osma	Edirne	290
Ali Ocak	Gaziantep	290
Tahsin İnanç	Giresun	290
Mithat Sözer	İstanbul	290
Hamdi Başak	Kocaeli	290
Mehmet Yılmaz	Kocaeli	290
Kemal Ataman	Konya	290
Saffet Gürol	Konya	290
Ahmet İhsan Gürsoy	Kütahya	290
Hikmet Fırat	Malatya	290
Adnan Karaosmanoğlu	Manisa	287
Kâzım Taşkent	Manisa	288
Cemal Hünel	Muğla	289
Hamdi Dayı	Muş	290
Sedat Barı	Seyhan	290
Bakı Erdem	Siird	290
Nuri Sertoğlu	Sinob	290
Cahit Zamangil	Trabzon	290
Suat Başol	Zonguldak	290
Abdürrahman Boyacıgiller	Zonguldak	290
Cemal Kıpçak	Zonguldak	290

Yüksek Başkanlığa

Gümrük ve Tekel Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (292) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arzolunur.

Kastamonu	Çoruh	Siird
Rifat Taşkın	Zihni Ural	Cemil Yardım

Gümrük ve Tekel Komisyonu

Bekir Oynaganlı	Afyon K.	292
Avni Tan	Afyon K.	292
Halis Öztürk	Ağrı	292
Mehmet Erkazancı	Burdur	292
Mecit Bumin	Çoruh	292
Arif Hikmet Pamukoğlu	Giresun	292
Abdullah Cilli	Hatay	292
Ahmet Keskin	Kastamonu	292
Elvan Kaman	Kırşehir	292
Mümtaz Kavalcıoğlu	Kocaeli	292
A. Fahri Ağaoğlu	Konya	292

Hüseyin Doğan	Malatya	292
İsmail Işın	Samsun	292
Hasan Fehmi Ustaoglu	Samsun	292
Hâdi Uzer	Samsun	292
Rifat Öçten	Sivas	292
Sıtkı Atanç	Tokad	292
Mustafa Özdemir	Tokad	292
Mahmut Goloğlu	Trabzon	292
Hasan Üçöz	Yozgad	292

Yüksek Başkanlığa

İçişleri Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (290) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arzolunur.

Balikesir	Giresun	Elâzığ
Vacid Asena	Tahsin İnanç	H. Ali Yöney

İçişleri Komisyonu

Kemal Eren	Amasya	290
Nail Geveci	Aydın	290
Salâhatin Baskan	Balikesir	289
Muharrem Tuncay	Balikesir	289
Agâh Erozan	Bursa	290
Necdet Yılmaz.	Bursa	290
Celâl Boynuk	Çankırı	289
Zihni Ural	Çoruh	289
Baha Koldaş	Çorum	289
Saip Özer	Çorum	289
Yusuf Kâmil Aktuğ	Diyarbakır	290
Nâzım Önen	Diyarbakır	290
Cemal Göneç	Erzincan	290
Kemal Demiralay	İsparta	290
Tahsin Tola	İsparta	290
Celâl Türkgeldi	İstanbul	285
Pertev Arat	İzmir	290
Fahri Keçecioglu	Kastamonu	290
Faik Üstün	Kırklareli	290
Yusuf Aysal	Kütahya	290
Yavuz Başer	Muğla	290
Ferit Ecer	Niğde	290
Hamdi Şarlan	Ordu	290
Muhittin Özkefeli	Samsun	290
Muhtar Acar	Sinob	290
Ercüment Damalı	Sivas	290
İsmail Hakkı Akyüz	Tekirdağ	290
Hamdi Orhon	Trabzon	290
İzzet Akm	Van	289

Avni Doğan	Yozgad	290
Avni Yurdabayrak	Zonguldak	290

Yüksek Başkanlığa

Maliye Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (289) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arz olunur.

Sivas	Ankara	Samsun
Rifat Öçten	S. Maksudi Arsal	Ferid Tüzel

Maliye Komisyonu

Hâmit Koray	Amasya	288
M. Remzi Bucak	Diyarbakır	288
Celâl Sait Siren	Hatay	289
Hâlil Sezai Erkut	Kırşehir	289
Lâtîfi Tokoğlu	Kocaeli	288
Umran Nazif Yiğiter	Konya	289
Esat Doğan	Malatya	289
Abdülkadir Kalav	Mardin	289
Hâdi Arıbaş	Niğde	288
İzzet Akçal	Rize	288
Sükrü Uluçay	Samsun	289
Zeki Akçalı	Seyhan	289
Reşad Güçlü	Seyhan	288
Mehmet Daim Süalp	Siiird	289
Şevki Ecevit	Sivas	288
Necdet Açal	Urfa	289
Fuat Nizamoglu	Yozgad	289
Hâşim Tatlıoğlu	Yozgad	289
Fehmi Açıksöz	Zonguldak	289
Rifat Sivişoğlu	Zonguldak	289

Yüksek Başkanlığa

Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (293) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arz olunur.

Erzurum	Manisa
E. Nutku	Adnan Karaoşmanoğlu
	Denizli
	Fikret Karabudak

Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonu

Muhlis Bayramoğlu	Ankara	293
Abbas Gigin	Çoruh	293
Hasan Ali Vural	Çorum	293
Hakkı Yemenciler	Çorum	293

Halit Zarbun	Gümüşane	293
Salih Fuad Keçeci	İstanbul	291
Abbas Çetin	Kars	293
Ekrem Alican	Kocaeli	293
Mehmet Kâmil Boran	Mardin	293
Ferid Tüzel	Samsun	293

Yüksek Başkanlığa

Kitaplık Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (289) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arz olunur.

Giresun	Gümüşane
Ali Naci Duyduk	Kemal Yörükoğlu
	Zonguldak
	Esat Kerimol

Meclis Kitaphığı Komisyonu

Mümtaz Faik Fenik	Ankara	287
Selim Ragıp Emeç	Bursa	286
Sedat Zeki Örs	İzmir	289
Necdet İncekara	Sivas	287

Yüksek Başkanlığa

Millî Eğitim Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (288) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arz olunur.

Sivas	Trabzon
Ercüment Damalı	Salih Esad Alperen
	Erzurum
	Rıza Topcuoğlu

Millî Eğitim Komisyonu

Kemal Özçoban	Afyon K.	282
Kasım Küfrevi	Ağrı	287
Ömer Bilen	Ankara	284
Yahya Pelvan	Balıkesir	288
Zuhuri Danışman	Bolu	286
Mehmet Özbek	Burdur	288
Ali Canib Yöntem	Bursa	288
Nihat İyriboz	Çanakkale	286
Fikret Başaran	Denizli	288
Cemal Köprülü	Edirne	288
Ekrem Baysal	Eskişehir	288
Vasfi Mahir Kocatürk	Gümüşane	288
Hasan Reşit Tankut	Hatay	288
Faruk Nafiz Çamlıbel	İstanbul	288

Halide Edib Adıvar	İzmir	288
Avni Başman	İzmir	288
Tezer Taşkıran	Kars	288
Ziya Termen	Kastamonu	288
Ömer Rıza Doğrul	Konya	288
Remzi Koçak	Kütahya	288
Salâhaddin Hüdayioğlu	Maraş	287
Yusuf Ziya Ortaç	Ordu	288
Ahmet Morgil	Rize	288
Arif Nihat Asya	Seyhan	288
Nuri Sertoğlu	Sinob	288
Mustafa Reşit Tarakçıoğlu	Trabzon	278

Yüksek Başkanlığa

Millî Savunma Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (289) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arz olunur.

Hakkâri Çorum
Selim Seven Şevki Gürses

Zonguldak

Avni Yurdabayrak

Millî Savunma Komisyonu

Ali İhsan Sâbis	Afyon K.	286
Süreyya Endik	Çanakkale	284
Fikret Karabudak	Denizli	289
Mehmet Şevki Yazman	Elâzığ	289
Fehmi Çobanoğlu	Erzurum	289
Mustafa Zeren	Erzurum	289
Ali Fuad Cebesoy	Eskişehir	286
Hüsnü Yaman	İstanbul	289
Sani Yaver	İstanbul	287
Hüsamettin Tugaç	Kars	289
Galib Deniz	Kastamonu	289
Rifat Taşkın	Kastamonu	289
İsmail Berkok	Kayseri	289
Rifat Özdeş	Kırşehir	287
Saim Önhon	Kocaeli	289
Ziya Barlas	Konya	289
Besim Besin	Kütahya	289
Asım Gündüz	Kütahya	289
Nâtık Poyrazoğlu	Muğla	286
Halil Nuri Yurdakul	Niğde	289
Kemal Balta	Rize	288
Zeki Rıza Sporel	Rize	289
Sinan Tekelioğlu	Seyhan	287
Naci Altuğ	Trabzon	289
Kâzım Özalp	Van	289

Ankara : 9. XI. 1951

Yüksek Başkanlığa

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (291) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arz olunur.

Afyon Ordu Yozgad
Gazi Yiğitbaşı H. Akyol A. Doğan

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu

Talât Vasfi Öz	Ankara	291
Fatin Dalaman	Antalya	291
Burhanettin Onat	Antalya	291
A. Baki Ökdem	Aydın	291
Cevat Ülkü	Aydın	291
Talât Oran	Bilecik	291
Kenan Çıgman	Çankırı	291
Celâl Otman	Çankırı	291
Ali Rıza Sağlar	Çoruh	291
Samih İnal	Gaziantep	291
Cavit Yurtman	Hatay	291
Aziz Köksal	İçel	291
İrfan Aksu	İsparta	291
Andre Vahram Bayar	İstanbul	291
Mükerrem Sarol	İstanbul	291
Esat Oktay	Kars	291
Ali Rıza Kılıçkale	Kayseri	291
Ethem Vassaf Akan	Kocaeli	291
Ziya Atıg	Kocaeli	291
Hüsnü Türkand	Kocaeli	291
Sıtkı Salim Burçak	Konya	291
İhsan Şerif Özgen	Kütahya	291
Faruk İlker	Manisa	291
Aziz Uras	Mardin	291
Hüseyin Ülkü	Niğde	291
Zeki Mesut Sezer	Ordu	291
Cezmi Türk	Seyhan	291
Ali Şükrü Şavlı	Sinob	291
Nâzım Ağacıkoğlu	Sivas	291
Bahattin Taner	Sivas	291
Zeki Erataman	Tekirdağ	291

Ankara : 9. XI. 1951

Yüksek Başkanlığa

Sayıştay Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (287) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen

oylarla seçilmişlerdir.

Arzolunur.

Afyon K. Amasya Kırşehir
Salih Torfilli Hâmit Koray Elvan Kaman

Sayıstay Komisyonu

Nazifi Şerif Nabel	Antalya	286
Şevki Hasirci	Aydın	287
Halil Ayan	Bursa	286
Şevki Gürses	Çorum	287
Mustafa Gülcügil	Denizli	287
Rıza Topcuoğlu	Erzurum	287
Memiş Yazıcı	Erzurum	287
Muhtar Başkurt	Eskişehir	286
Selim Seven	Hakkâri	287
Fahrettin Sayimer	İstanbul	287
Mehmet Özdemir	Kayseri	287
Mehmet Kulu	Malatya	287
Ahmet Bozdağ	Maraş	287
Abdürrahman Bayar	Mardin	287
Ferit Kılıçlar	Muş	287
Süreyya Dellâloğlu	Niğde	287
Haşim Alişan	Samsun	287
Mahmut Kibaroğlu	Seyhan	287
Cemil Yardım	Siird	287
Hamdi Koyutürk	Tokad	286

Ankara : 9 . XI . 1951

Yüksek Başkanlığa

Tarım Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (289) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arzolunur.

Trabzon Kars
Hasan Saka Hüsamettin Tugac
Yozgad
Hâşim Tatlıoğlu

Tarım Komisyonu

Abdullah Güler	Afyon K.	289
Salih Torfilli	Afyon K.	289
Ahmet Tekelioğlu	Antalya	289
Lâtifi Ülkümen	Aydın	289
Muzaffer Emiroğlu	Balıkesir	289
Mithat Dayıoğlu	Bolu	289
Selim Herkmen	Bursa	289
Sadettin Karacabey	Bursa	289
Kemal Atakurt	Çankırı	289

Refet Tavashioğlu	Denizli	289
Suphi Ergene	Elâzığ	289
Ziya Soyulu	Erzincan	289
Sabri Erduman	Erzurum	289
Ekrem Cenani	Gazianteb	289
Salâhattin Ünlü	Gazianteb	289
Ali Naci Duyduk	Giresun	289
Salih İnankur	İçel	289
Veyis Koçulu	Kars	289
Sait Kantarel	Kastamonu	289
Muzaffer Âli Mühto	Kastamonu	289
Fikret Filiz	Kırklareli	289
Salih Kalemcioğlu	Kocaeli	289
Abdi Çilingir	Konya	289
Ali Rıza Ercan	Konya	289
Sudi Mihçioğlu	Manisa	289
Ahmet Kadoğlu	Maraş	289
Fahri Köşkerioğlu	Niğde	289
Hamdi Şarlan	Ordu	289
Atif Topaloğlu	Ordu	289
Tevfik Coskun	Seyhan	289
Şevket Mocan	Tekirdağ	289
Yusuf Ziya Tuntaş	Tekirdağ	289

Ankara : 9 . XI . 1951

Yüksek Başkanlığa

Ticaret Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (290) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arzolunur.

Bolu Tokad
Mithat Dayıoğlu Muzaffer Önal
Samsun
Muhittin Özkefeli

Ticaret Komisyonu

Süleyman Kerman	Afyon K.	290
Gazi Yiğitbaşı	Afyon K.	290
Salâhattin Benli	Ankara	290
Hamdi Bulgurlu	Ankara	290
Enver Güreli	Balıkesir	290
Vahit Yöntem	Bolu	290
Said Başak	Erzurum	290
Bedri Nedim Göknül	İstanbul	289
Fevzi Aktaş	Kars	290
Şükrü Kerimzade	Kastamonu	290
Mahmut Erbil	Kırklareli	290
Sıtkı Pekkip	Kırklareli	290
Mecdet Alkin	Kütahya	290

Ahmet Kavuncu	Kütahya	290
Osman Kavrakoğlu	Rize	289
Hüseyin Yüksel	Sivas	290
Saffet Baştımar	Trabzon	290
Cahid Zamangil	Trabzon	290
Faik Erbaş	Yozgad	288
Hüseyin Balık	Zonguldak	288

Ankara : 9 . XI . 1951

Yüksek Başkanlığa

Ulaştırma Komisyonu üyelikleri için yapılan seçime (291) zat katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oylarla seçilmişlerdir.

Arzolunur.

Çanakkale

İstanbul

Bedi Enüstün

A. Hamdi Başar

Kastamonu

Ziya Termen

Ulaştırma Komisyonu

Cevdet Topcu	Amasya	290
Arif Kalıpsızoğlu	Balıkesir	291
Keşaf Mehmet Kurkut	Bilecik	291
Nusrettin Barut	Bitlis	289
Salâhaddin İnan	Bitlis	288

İhsan Karasioğlu	Çanakkale	291
Kâmil Tayşi	Diyarbakır	291
Abdullah Demirtaş	Elâzığ	290
Emrullah Nutku	Erzurum	290
Senihi Yürüten	İstanbul	290
Lûtfi Sayman	Malatya	290
Remzi Öksüz	Maraş	290
Hüsnu Akyol	Ordu	291
Feyzi Boztepe	Ordu	289
Naşit Fırat	Ordu	291
Naci Berkman	Samsun	290
İbrahim Duygun	Sivas	290
Hüseyin Bingül	Tekirdağ	291
Fevzi Çubuk	Tokad	288
Hasan Remzi Kulu	Tunceli	291

BAŞKAN — Arkadaşlar, tasnif neticelerinin okunması bitti. Komisyonlara tefrik edilmiş olan arkadaşlar, komisyonlarına ayrılmaş olan odalarda toplanarak vazife bölümü yapmaları rica olunmaktadır. Arzolunur.

Gündemimizde konuşulacak başka bir şey kalmamıştır.

12. XI. 1951 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 16,50

6. — SORULAR

A — YAZILI SORULAR VE CEVAPLAR

1. — Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in, yurt içi ve yurt dışı mahsul piyasa ve fiyatlarının radyo ile köylüye duyurulmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Başbakanlıktan olan sorusuna Ekonomi ve Ticaret Bakanı Muhlis Ete'nin yazılı cevabı (6/361)

18. VI. 1951

T. B. M. Meclisi Sayın Başkanlığına

Özeti : Yazılı soru.

Başbakanlıktan radyo ile piyasa haberlerinin köylüye ulaştırılması.

1. Köy kalkınması, zirai istihsale bağlı olması bakımından, köyün ve köylünün yıllık gelirinin artması, fazla istihsale ve fazla istihsalde, yüksek

fiyata bağlı bulunduğundan, köylünün istihsalini artırıcı tedbirler cümlesinden olmak üzere beynelmül piyasalarla millî piyasa hareketlerinden haberdar edilmesi, dünya mahsul durumunun neden ibaret olduğu, hangi memleketlerin millî mahsullerimiz için rakip bulunduğu, dünya mahsul rekoltelerini vaziyetleri muhtemel fiyat tereffü ve tenezzülleri, dünya alivire satış hareketleri, zirai sigorta primleri, zirai teşkilâtlânmalar hakkında köylümüze muntazaman radyo ile bilgi verilmesi ve bu suretle malların zamanında piyasaya arz etmesi ve fiyat yükselişlerinden istifadelen-dirilmesi için (köylü için yurt içi ve dışı mahsul piyasa, fiyat, teşkilâtlânma servisi) nin ihdası düşünülmekte midir?.

2. Buna mütenazır olarak, piyasa hareket-

lerini, köylüye ulaştırmak ve onların dünya piyasalarıyla alakalarını cezbetmek üzere ilgili Bakanlık tarafından köylere kadar dağıtmak üzere aynı mahiyette bültenlerin neşir ve tamimi düşünülmekte midir?

Bu hususların yazılı olarak Sayın Başbakanlıktan veya tavzif edeceği bakanlıkça cevaplandırılmasını rica ederim. Saygılarımla.

Zonguldak Milletvekili

Avukat

A. Boyacıgiller

T. C.

Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı

Hususi Kalem Müdürlüğü

Sayı: Genel: 44012 Özel: 1/452

7 . 9 . 1951

T. B. M. M. Başkanlığına

Özü :

21 . VI . 1951 gün ve
16/361, 2075-4455 sayılı
yazıya cevap

Yurt içi ve yurt dışı mahsul piyasa ve fiyatlarının radyo ile köylüye duyurulmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller tarafından Yüksek Başkanlığımıza sunulup 22 . 6 . 1951 gün ve 4/4217 sayı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilmiş bulunan yazılı soru incelenmiş ve buna ait cevap ilişik olarak takdim kılınmıştır.

İlgili milletvekiline duyurulmasına müsaadelerinizi saygılarımla rica ederim.

Ekonomi ve Ticaret Bakanı
Muhlis Ete

Zonguldak Milletvekili Avukat Abdürrahman Boyacıgiller tarafından T. B. M. Meclisine vekil, köylü için yurt içi ve dışı mahsul piyasa, fiyat haberleriyle ve teşkilatlanma konularıyla uğraşarak bir müessese ihdasının ve haberleri köylülere kadar neşir ve sair yollarla yaymanın düşünülmüş düşünülmediği hakkındaki yazılı soru, tetkik edilmiştir.

E. Dış Ticaret Dairesi ve İç Ticaret Genel Müdürlüğünce müştereken yazılı soru incelenmiştir. Bahsi geçen işleri yapacak bir teşkilât

halen Bakanlığımızda mevcut değildir. Yeneden bir servisin ihdası ise kadro ve bütçe meselesi olarak tetkik konusu olmak iktiza eyler. Diğer taraftan neşir yolu ile yapılacak bir yayının, köy adedi 40 000 etrafında bulunan memleketimiz için büyük masraf ve müşkülâtı mucip olacağı âşikârdır. Broşür tevziyatıyla haber ulaştırmanın pratik bir değer taşıyıp taşımadığı hususu da ayrıca üzerinde durulabilecek bir konudur.

Bu itibarla bahsi geçen neşriyatın radyo vasıtasıyla ve 10 -15 günde bir, kısa bir yayın halinde yapılması pratik bir yol olarak terviç edilmektedir.

2. — Radyodaki neşriyatın konusunu teşkil edecek olan yurt içi fiyatları Bakanlığımıza muntazaman ve fakat posta vasıtasıyla yani az veya çok bir tevhürle gelmektedir.

Yurt dışı fiyatları ise Anadolu Ajansı Bültenleri ile her gün ve günü gününe gelmekle beraber dış kollarımızdan gelen bu kabil fiyatlar tabiatıyla hayli geç ve ekseri ahvalde aktüalitesini kaybetmiş olarak ele geçmektedir.

Rekolte, fiyat temayülleri, stok durumları ve sair hakkındaki malûmatımız kısmen ecnebi bülten ve mecmualara kısmen de dış kollardan alınan raporlara müstenittir ki bunların hepsi de ele geçtiği veya ıttıla kesbedildiği anda dahi gecikmiş mahiyettedir. Esasen bütün bu malûmatın günü gününe elde edilmesinde Bakanlığımızca bir zaruret de yoktur. Ticaret politikamızın tanzim ve yürütülmesinde daimî olarak tetkik malzemesi halinde kullanılan bu malûmatın nispeten geç tarihlere ait bulunması bir mahzur tevlit etmemektedir.

Bütün bu hususlar yazılı soruda bahsi edilen köylüyü haberdar etme işinin, Bakanlığımız teşkilâtı dışında ve başka bir münasip bir organ tarafından ihzarını icabettirmektedir.

Bu durum muvacehesinde İstanbul Ticaret Odasının lüzum göreceği ticaret odaları ve borsalarla daimî temas halinde bulunarak bir radyo neşriyatı hazırlanması en münasip şekil olarak düşünülmektedir. Ancak böyle bir neşriyatın gecenin pek geç saatlerine tesadüf ettirilmemesi ve sadece rakam okumaya inhisar ettirilmeyip arada izahat da verilmek suretiyle alâka çekici bir hale getirilmesi de temenniye şayandır.

2. — *Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Gülhane Hastanesi Röntgen Servisi mesaisinin istatistikle bildirilmesine bu istatistiğin Nümune Hastanesinin kayıtlarıyla mukayesesine, bu hastanelerde röntgeni idare eden doktorların haricte filim makinelerinin bulunup bulunmadığına, varsa bir sene içinde yaptıkları iş miktarına ve Gülhane Hastanesini daha verimli çalıştırmak için ne düşünüldüğüne dair Millî Eğitim, Millî Savunma, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarından olan sorusuna Millî Savunma Bakanı Hulûsi Köymen'in yazılı cevabı (6/395)*

2 . VII . 1951

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Millî Savunma, Millî Eğitim ve Sağlık Bakanlıklarından yazı ile cevaplandırılmalarını rica ederim.

Burdur Milletvekili
Mehmet Özbey

1. Gülhane Hastanesinde dört röntgen makinesi biri profesör bir doçent iki başasistan ve on asistan mevcuttur. Bu eleman ve malzeme ile Gülhane'nin yapmış oldukları senelik röntgen mesaisinin ve hakiki istatistiklerinin kayıtlardan çıkarılarak bildirilmesi.

2. Bu istatistiğin (biri yeni ve diğer çok eski iki makineyi ihtiva eden) Nümune Hastanesinin kayıtlarıyla mukayesesini. Aradaki farkın (ki Gülhane Hastanesinin aleyhine olduğu) mesmuatımızdan bulunduğuna göre Gülhane Hastanesinde halkın aylarca bekletilip geriye çevrilmesinin sebeplerinin bildirilmesi.

3. Gülhane ve Nümune hastanelerinde röntgeni idare eden doktorların haricte ayrı veya müşterek olmak üzere kimlerle ve kaçının filim makinesi vardır? Ve bunların tutmaya mecbur oldukları resmî defter ve kayıtlarına göre bir sene içinde ne iş yapmışlardır? Son beş senelik yaptıkları bütün röntgen işlerinin tutarı müspet ve mevsuk kayıtlara nazaran ne kadardır?

4. Gülhane'yi daha verimli çalıştırmak için Bakanlığınız ne düşünmektedir?

T. C.

Millî Eğitim Bakanlığı
Üniversiteler Bürosu
Sayı : IV - D

3 Kasım 1951

Özeti: Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in Gülhane Hastanesi Röntgen servisinin çalışması hakkındaki yazılı soru önergesi hakkında.

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Genel Kâtipliğin Kanunlar Müdürlüğü ifadedeli 12 . VII . 1951 tarihli ve 6-395/2190-4726 sayılı yazınıza ilişik olarak alınan Burdur Milletvekillerinden Mehmet Özbey'in, Ankara Gülhane ve Nümune hastaneleri röntgen servislerinin çalışmalarına dair 2 . VII . 1951 tarihli yazılı serü önergesi Bakanlığımızca incelenmiş, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığının bu husustaki mütalâası alınmış, önerge hakkındaki cevaplarımız aşağıda arz edilmiştir:

1. Gülhane Hastanesinde bulunan Tıp Fakültesinin Radyoloji Enstitüsünde bir profesör ve bir doçentin, 4 aylıklı, 8 fahri asistanın, bir uzmanın çalıştığını, bu enstitünün son beş yılda yaptığı röntgen muayenelerinin sayıları aşağıdaki cetvelde gösterildiğini,
Muayenenin yapıldığı

Yıl	Muayene sayısı
1947	6430
1948	8191
1949	9687
1950	14765
1951	18648 (6 ay zarfında)

röntgen cihazlarının tamiri, mikrofilm cihazlarının tamiri sayesinde 1950 ve bilhassa 1951 yılında röntgen, muayeneleri sayısının arttığını;

2. Gülhane Hastanesinde misafir bulunan Tıp Fakültesi Radyoloji Enstitüsü gayesinin yetiştirme olduğunu, bu sebepten enstitünün çalışmalarını her hangi bir hastanenin röntgen

muayenesi sahasındaki çalışmalarını ile mukayese edilemeyeceğini, zira hastanede bir filmin birkaç dakikada alınabileceğini, halbuki, Enstitünün tedris gayesi bulunduğundan çok defa akciğer muayenelerinde radyografi ile beraber radyoskopi ve bronkografi yapıldığını, öğrencilere, stajyerlere, asistanlara gösterilecek ve anlatılacak filmlerin net, iyi çıkarılmış olması gerektiğinden bazan aynı hastanın birçok defa filminin çekildiğini, hastanede yatan hastalardan çoğunun tedavi seyrini takip etmek ve öğrencilere göstermek için zaman zaman radyoskopi, radyografi yapıldığını, mikrofilmler alındığını, sözü edilen bu ameliyelerin yapılabilmesi için fazla vakte ihtiyaç olduğunu, bu yüzden mide, apandisit, safra kesesi ve ansefalografi gibi bazı muayeneler için gelenlere, bu muayenelerin çok uzun olması dolayısıyla, gün ve sıra verildiğini;

3. Yalnız Tıp Fakültesi Radyoloji Enstitüsünü idare eden profesörün haricte röntgen muayenehanesi olduğunu, kimlerle çalıştığını, tutmaya mecbur olduğu deftere göre son beş yılın her birinde kaç röntgen muayenesi yaptığının Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca cevaplandırılabilceğini

4. Radyoloji Enstitüsünün daha verimli çalışabilmesi için bina ve tesisatının tevsiine, personel sayısının artırılmasına lüzum olduğunu;

Saygılarımla arz ederim.

Millî Eğitim Bakanı
Tevfik İleri

T. C.

Millî Savunma Bakanlığı
Hususi Kalem
Sayı : 189

Ankara

19. VII. 1951

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

12. VII. 1951 gün ve 2190/4726 sayılı yazıları cevabıdır:

Gülhane Hastanesi röntgen servisi mesaisi hakkında Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in yazılı sorusuna ait cevabın ilişik olarak sunulduğunu saygıyla arz ederim.

Millî Savunma Bakanı Y.
K. Yılmaz

T. C.

Gülhane
Askerî Tıp Akademisi
Müdürlüğü
Sayı Röntgen : 193/5359

Ankara

13 Temmuz 1951

Genelkurmay Sağ. Dairesi Başkanlığına

I. Şb. 2. Ks. 150201 sayı ve 12 Temmuz 1951 günlü buyruğa cevap:

1. Gülhane Hastanesinde 1947 - 48 - 49 - 50 yılları ile 1951 yılının ilk altı ayı zarfında yapılan röntgen muayenelerinin hulâsası şudur:

- 1947 yılında 6430
- 1948 » 8191
- 1949 » 9687
- 1950 » 14765
- 1951 » 18648 (Altı ay)

hastanın röntgen muayenesi yapılmıştır. (1947 - 1948 - 1949 yıllarında iki makine ile çalışılmıştır.)

2. Gülhane Hastanesi sinesinde misafir bulunan Tıp Fakültesinin radyoloji profesörü aynı zamanda Gülhane Hastanesinde de ek görevli bulunmak dolayısıyla, röntgen müessesesinin bilfiil idaresi kendisine ait bulunmuştur.

3. Gülhane Hastanesi yıllarca müddet Tıp Fakültesi ile beraber çalıştığından ve müessesenin başında bulunan profesör çalışmasının mühim bir kısmını talebe yetiştirmek ve öğretmek üzerinde teksif etmek zaruretinde kalmıştır. Her hangi bir hastanede iki dakika içinde bir akciğer filmi alınabilir. Tedrisi gaye ittihaz etmiş bir müessesede akciğer muayenesi, radyoskopi ve bronkografi ile beraber yürütülme zorunda olduğundan, müessesenin diğer hastanelerde olduğu gibi iki dakikasını değil ve fakat çok zaman saatini almaktadır.

4. Tıp Fakültesi ile beraber çalışan Gülhane Röntgen Müessesesine talebe, stajyer ve mütehassis namzedi olan doktorlar (asistanlar) devam eder. Müessesenin başında bulunan profesör, doçent ve başasistanlar, hasta muayenesi kadar, geleceğin hekim ve mütehassıslarının yetiştirilmesiyle de uğraşırlar. Günlük mesai, sabahın sekizinden çok zaman akşamın altısına kadar devam eder.

5. Her hangi bir hastanede pek net çıkma-
mış olan bir film ile iktifa olunabilir. Talebe-

sine, stajyerine, asistanlarına okutmak ve öğretmek gayesiyle hareket eden Gülhane Röntgen Müessesesinde, bazan bir hastanın üç, dört filmini çıkartmak gerekir.

6. Gülhane ve Tıp Fakültesi tedris müesseseleri olduğundan yatan hastaların pek çoğuna, talebeye göstermek maksadiyle, radyoskopi ve radyografi, mikrofilm yapılmakta olduğundan, yalnız mide, apandisit, safra kesesi ve ansefalografi gibi bazı muayeneler de ayaktan gelenler için, bu muayenelerin çok uzun olması dolayısıyla sıra vermek zarureti vardır.

7.

- Prof. Eftal Aşar, muayenehanesi vardır.
- Doğ. M. Ali Tanman, muayenehanesi yoktur.
- Bş. As. Sabri Ulusoy, muayenehanesi yoktur.
- Bş. As. Turgut Aksoy, muayenehanesi yoktur.

Prof. Eftal Aşar izinli bulunduğu muayenehanesindeki senelik işi hakkında tarafımızdan cevap verilmesine imkân yoktur.

Saygılarımla arz ederim.

Gülhane As. Tıp Ak. Md.
Tgg. Prof. Dr.
Hamza Vâhit Gögen

3. — Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in, Zonguldak - İstanbul Devlet yolunun 1951 de inşasına başlanmak üzere ilk plâna alınması hakkındaki sorusuna Bayındırlık Bakanı Kemal Zeytinoglu'nun yazılı cevabı (6/425)

23 Temmuz 1951

Özü : Bayındırlık Bakanlığında yazılı soru : Zonguldak - İstanbul Devlet yolunun ilk plâna alınması zarureti Hk.

T. B. M. Meclisi Sayın Başkanlığına

1. Türkiye'nin sanayi ve münakalesini sağlayan işletici kuvvetin kaynağı olan kömür havzası, deniz ve demiryolu ile yurdun diğer köşelerine bağlıdır. Deniz, genel olarak nakliyata ve bilhassa kömür sevkına aneak yılın birkaç ayında açıktır. Fırtınalar her zaman kömür nakline imkân vermez.

Demiryolu ise, bir savaş vukuunda, 30 kadar tünelden geçilmekte olması, demiryolu ge-

ğeginin deniz sahilini takip etmesi, hava ve denizden tecavüz halinde birkaç tünelin tahribi halinde inkıtai mucip olacağından ve başka ca nakil imkânı bulunmadığından bir tek Ankara - Zonguldak yoluna müracaatı istilzam edecek ve bu hal İstanbul ve buna bağlı diğer şehir ve kasabalarımızın kömür ihtiyacını temine kâfi gelmiyecektir. Bu sebeple Zonguldak'ın en kısa yoldan ve ilk plânda İstanbul'a Devlet yolu ile bağlanmasını zaruri kılmaktadır.

2. C. H. P. iktidarı zamanında, Zonguldak - Ereğli - Alaph - Akçakoca geçeğini takiben Zonguldak'ın İstanbul'a ve asfalt yola bağlanması derpiş edilmiş ve Devlet yolu meyana alınmış ve fakat iktidar değişmekle bu tasavvur mevkii fiile konamamıştır. Bunun sebebi nedir?

2. — Bu kere, devamlı takiplerimizden öğrendiğimize göre; bu yolun, üçüncü plânda mütalâa edilmekte olduğunu teessürle öğrenmiş bulunuyoruz. Bilindiği üzere, Devlet, kömür havzasına milyonlar harcamaktan fariğ olmamaktadır. C. H. P. iktidarı zamanında başlayan bu faaliyet, iktidarımız zamanında da devam eylemektedir. Aynı zamanda Ereğli ve Zonguldak limanları hep, kömürü yurda ulaştırmak ve ucuz maliyet esasına dayanmaktadır. Hal böyle iken bu yolun üçüncü plânda mütalâa edilmesi, iktisadi bir zaruretin icabı da değildir. Binaenaleyh D. P. iktidarının, arzettığımız yolu, birinci plâna alınması, yurt savunması, yakıt politikası ve iktisadi zaruretlerin icabı olarak telâkki edip etmediği?

3. Bu yolda ancak 25 kilometrelik bir kısım üzerinde işlenmek icabedecek, diğer kısım çok basit ameliyeyi ve masrafı icabettirecektir. Zira, yolun geçeceği yerler, az masrafla yol yapımını kolaylaştıracak bir durum arz etmektedir. Bu yolun birinci plâna alınması ile, iki limanın inşası ve Karabük'ü de İstanbul'a bağlanması ile havzayı kısa zamanda rasyonel ve istihsal maliyetini düşürücü ve nakliyatı artırıcı bir rol oynamaya imkân verecektir. Bakanlık bu hususta aynı düşüncede midir?

Ricamız, bu yolun birinci yıl (1951) de inşasına başlanmak üzere Devlet plânına alınmasından ibarettir.

Soruma Bayındırlık Bakanlığınca yazılı ola-

rak cevap verilmesini rica ederim.

Zonguldak Milletvekili

A. Boyacıgiller

T. C.

Bayındırlık Bakanlığı
Karayolları Genel Müd.
Tek. ve İk. Etüd Dairesi Baş.

Plân

P.

Sayı : 274/63

Genel : 1992

16. VIII. 1951

Özeti : Zonguldak Milletvekili
Abdürrahman Boyacıgiller'in
sorusu hakkında.

T. B. M. Meclisi Başkanlığına

26. 7. 1951 gün ve Genel Kâtiplik, Kanun-
lar Müdürlüğü 6/425 - 2320/4998 sayılı yazıları
K :

Zonguldak Milletvekili Abdurrahman Boya-
cıgiller'in Zonguldak Kömür Havzasının İstan-
bul'a bağlanması hakkındaki sorusuna ait cevap
ilişik olarak sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Bayındırlık Bakanı

K. Zeytinöglü

Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacı-
giller'in Sözlü Sorusuna ait Cevap

1. Kömür Havzasının çeşitli yollarla Yur-
dun muhtelif bölgelerine bağlanmasının zaruri
olduğu Bakanlığınca da mâlûm bulunmaktadır.

Bu maksatladır ki:

a) Zonguldak - Devrek - Ereğli - Akçakoca -
Düzce

b) Zonguldak - Devrek - Karabük - Kasta-
monu ve Karabük - İsmetpaşa

c) Zonguldak - Devrek - Gerede

Yolları Devlet Yolları ağına alınmıştır. Bu
yolların yapımı bütçe imkânları göz önünde bu-
lunurularak programlanmaktadır.

2. 1948 yılında üçer yıllık üç devrede yapıl-
mak üzere düşünülen Devlet yolu ağında Zon-
guldak - Devrek - Ereğli Yolu ikinci üç yıllık
devreye ve Ereğli - Alaplı - Akçakoca - Düzce -
yolu üçüncü üç yıllık devreye dâhil edilmiştir.

Yol yapım ve onarımında Merhale Sistemi

Prensibi kabul edilmiş bulunmaktadır. Bu sis-
teme göre adı geçen yolun Zonguldak - Devrek -
Ereğli kısmı ile Akçakoca - Düzce kısmı ele alın-
mıştır.

Akçakoca ile Ereğli arasındaki kısımda ise
evvelce düşünülen programda hiçbir değişiklik
yapılmamıştır.

Bu yolun programda aldığı sıranın değiştiril-
mesi malî imkânlarla bağlı bulunduğundan öntü-
müzdeki yıllarda bütçe imkânları müsaade etti-
ği nispete adı geçen yolun Merhale Sistemi Pi-
rensibine uygun olarak sırasının daha öne alın-
ması göz önünde bulundurulacaktır.

3. Yurdun her köşesinde yapılacak yolla-
rın bütün Yurt ölçüsünde iktisadî bir inkişaf
sağlayacağı şüphe götürmez bir hakikattir.

Ancak, yukarıda da arzedildiği gibi progra-
mımız malî imkânlarla mukayyet bulunmakta-
dır. Bu yol hakkında da ikinci maddede izah e-
dilen şekilde muamele yapılacağına bilgilerimi
saygılarımla arz ederim.

4. — *Çankırı Milletvekili Kâzım Arı'nın,
Ankara Doğum Evinde yapılan yolsuzluklara da-
ir sorusuna, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
Dr. Ekrem Hayri Üstündağ'ın Yazılı Cevabı
(6/437).*

30. VII. 1951

T. B. M. Meclisi Başkanlığına

Ankara'da Doğum Evi hakkında öteden beri
devam edegelen dedikodu had safhaya gelmiş
ve nihayet Meclis kürsüsüne kadar intikal et-
miş bulunduğu malûmdur. Bütçe müzakereleri
münasebetiyle doğum evinde yapılan yolsuzluk-
lardan bahsetmekliğim dolayısıyla bu müessese
hakkında yeniden pek çok şikâyetlerde bulunul-
muştur. İtiraf edeyim ki Yüksek Meclis kürsü-
sünden ifade edilmeyecek kadar hicabaver olan
bu hâdiselerin umumi efkâra intikalini Başkent
biricik Doğum Evinin itibarı namına mahzur
mütalâa ettiğim için sözlü sorudan şimdilik te-
vakki etmiş bulunuyorum.

Doğum Evinde vukuagelen hâdiselerin hemen
hemen Türkiye'nin hiçbir hastanesinde bu derece
çeşitli ve muhataralı cereyanına rastlanmamış
bulduğunu sayın doktorlar da ifade ediyor-
lar. Vuku ve şuyu kaziyelerinde hakikat payı
olan bu ciddi mevzu için sayısız vatandaşın ih-
bar ve şikâyetlerine cevap verebilmekliğimi te-
min maksadıyla uzun zamandan beri devameden

teftişin artık sona ermiş bulunacağını da nazara alarak aşağıdaki hususların Sayın Sağlık Bakanını tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygı ile rica ederim.

Çankırı Milletvekili
Kâzım Arar

1. Hastaneye alınan sterilizasyon cihazının mubayaasında yolsuzluk yapılmış mıdır, bu cihaz ile beraber alınan mukayyit termometrelerin güya eksikmiş gibi gösterilerek yeniden mubayaası için hazırlanan 1370 liralık lüzum müzakeresi 7.2.1950 tarih ve 2245 sayılı Doğum Evi Başhekimliği ifadesiyle tanzim edilmiş midir? Bu muameleğe Doğum Evi Alım Satım Komisyonu üyesi ve belediye meclisi âzası bir doktor tarafından itiraz edilmiş ve Bakanlığınıza Ankara Belediyesi kanalıyla resmî ihbar yapılmış mıdır, bu muamele için verilen kararda kimlerin imzası vardır, mubayaa yapılmış ise hangi firmadan ve ne bedelle alınmıştır, 1949 yılında 200 küsur bin liraya mubayaa edilen sterilizasyon cihazını kim tesellüm etmiş ve bu eksik tesellümü yapanlar hakkında ne muamele yapılmıştır, cihazda mukayyit termometreler tesellüm anında mevcut ise tanzim edildiği ihbar edilen sahte lüzum müzakeresi hakkında tahkikat açılmış mıdır, Bakanlığa vâkı ihbardan sonra mubayaadan sarfınazar edilmiş midir, edilmiş ise ne sebep gösterilmiştir, bu mevzuda doğumevi eski aynıyat muhasibi ve halen Mektepler Şeymanı Emin Sencan'ın ifadesi alınmış mıdır, 28 Temmuz 1950 tarihli Kudret Gazetesine Sağlık Bakanlığınca verilen cevap dâhilinde yapılan teftiş neticesi ne olmuştur?

2. Sağlık Bakanlığına yukardaki mevzuda yapılan ihbarda doğumevinde yapılan diğer alım satımlarda komisyonca pazarlık yapılmadan ve satıcısı komisyonca belli olmadan yalnız başhekimin istediği şekilde ve dilediği fiyatla mal alarak mesul komisyon üyelerini haberdar etmediği de belirtilmiş midir, belirtilmiş ise bu husus tahkik mevzuu olmuş mudur, olmuş ise hangi muamelelerde bu iddia sabit olmuştur ve ne muamele yapılmıştır, tahkik mevzuu yapılmamış ise sebebi nedir?

3. Doğum evi açıldığı günden beri tabldot perdesi altında bir suiistimal yapılmış mıdır, Başhekimin evinde kaç nüfus vardır, en çok mahiye tediye ettiği miktar nedir ve hususi ziyafetlerin masrafları nereden verilmektedir?

4. Hastanede bulunan muhtelif erzakın sarfedilmeyerek kaloriferde yakıldığı ve bazı maddelerin de kurtlandırılarak atıldığı ve bu maddelerin servis tabelâlarına kayıt suretiyle sarfedilmiş gibi gösterildiği doğru mudur?

5. Miadında doğarak ve hattâ bir kaç gün yaşyarak ölen çocukların dinî akide ve merasime riayet külfetinden kurtulmak ve doğum evinde az vefiyatın vukuunu göstermek maksatlarıyla kalorifer ocağında yakıldığı doğrudur, doğru ise doğum evi kurulduğu tarihten bu yana kaç çocuk yakılmıştır, hangi ailelere mensuptur, bu durumdan hangi makam haberdar edilmiş ve hangi makamdaki izin alınmıştır, Bakanlığınıza daha önce vâkı bu ihbarlar üzerine C. Savcılığına keyfiyet haber verilmiş midir, verilmemiş ise sebebi nedir, 1950 senesinde doğum evinde ölü doğan veya ölen çocuklar için alınan çocuk defin ruhsatı (7) olmasına mukabil 1951 senesi birinci ve ikinci aylarında alınan çocuk defin ruhsatının (28) oluşu vücuhla dikkate lâıyk görülmektedir sebebi nedir?

6. Doğum evi çatı arası hâdisesi nedir, bu çirkin hâdisenin iç yüzünü olduğu gibi açıklamak mümkün müdür, hâdisenin mağdurlarından Yüksel adındaki zavallının örtbas edildiği iddia şikâyetleri ve çıplak beyanlarının tahki kat neticesi ne olmuştur?

7. Bir hemşireye Bakanlıkça izin verilmediği halde Başhekimlikçe kanun hilâfı uzun müddet izin verildiği doğru mudur?

8. Eski Bakanlardan bir zatın akrabası lüks odada yatırıldığı halde 6 liralık odada yatırılmış gibi gösterilmiş midir, bu zat kimdir, kimin akrabasıdır, bu yolsuzluğu yapanlardan bu fark tazmin ettirilmiş midir, ettirilmemiş ise sebebi nedir?

9. Hastaneye ait demirbaş eşya hastane dışında şu veya bu zat tarafından kullanılmakta mıdır?

10. Doğum evinde vatandaşlara dürüst muamele yapılmakta mıdır?

11. Doğum evinde dayak yiyen ve hakaret gören personel ve vatandaş var mıdır ve kim tarafından döğülmüş veya hakaret edilmişlerdir, dövülen veya hakaret gören kimlerdir?

12. Doğum evinde vazife görmedikleri halde hastabakıcılık kadrosunda gösterilmek su-

retilerle muntazaman ücret alanlar var mıdır, kaç kişidir ve kimlerdir?

13. Bir hemşirenin Başhekimin davetine icabet etmemesi ve iffetini muhafaza için doğum evinden kaçarak vazifesine dönmediği doğru mudur, bu hemşire kimdir, Bakanlığa vâkı şikâyetleri ne netice vermiştir?

14. Bir ebeyi doğum evinde sürükliyerek iteklediği (Başhekimin) ve hakaret yaptığı doğru mudur?

15. Başhekimin yine bir ebeyi tokatlıyarak yakıştırmayacak lisan kullandığı vâkı mıdır?

16. Yine bir asistan doktor ile ameliyat hemşiresini kovduğu sahih midir?

17. Ayrıca birkaç erkek hademeyi ve bir ebeyi tokatladığı teftiş neticesinde sabit olmuş mudur?

18. Kısa bir zaman içinde Başhekim hakkında gerek Bakanlığa gerekse milletvekillerine yapılan ihbar ve şikâyetler üzerine müfettişlikçe ifadeleri alınan ve aleyhine şahadette bulunan ebe ve hemşirelerden kaç tanesi Doğum evinden ayrılmak için müracaat etmiş ve kaç tanesi isteği hilâfına başka mahallere nakledilmişlerdir, Başhekimin müdafası uğruna feryatlarını dinletemiyen, dinletemedikleri için kaçan, dönmiyen, naklini istiyen ve zaruri uzaklaştırılan bu zavallıların hakları ile meşgul olunmaması sebebi nedir, bu büyük huzursuzluğun bu derece sirayetli sebepleri neden araştırılmamıştır?

19. Sayısız mağdur müştekinin daha ziyade aleyhine hareket etmemelerini ve melhuz şikâyetleri önlemek için hâdiseler tertip ve tasni ederek zabıtlar tutturduğu ve bu zabıtları daha önceden dosyalarına koydurmak suretiyle mânevi baskı ve tehdit yaptığı hakikat mıdır?

20. Başhekim hakkında yapılan ve sonu gelmiyen şikâyetlerin uzun zaman neticelenmemesinden cesaret alarak personellere «Ben bir kayaya benzerim, bana çarpan parçalanır, bütün Bakanlık benim avucumun içindedir» gibi laflarla böbürlendiği ve hepinizi buradan dağıtacağım şeklinde gözdağı verdiği ve bu sözlerini de tahakkuk ettirdiği vakiasının sebebi nedir?

21. Bu derece şümüllü, idari, malî ve ahlakî bakımlardan önem arzeden bu acıklı hâdisenin mağdur ve perişan muhacirlerini bizzat Sayın Bakanın münferiden veya müctemian kabul buyurmaları ve dinlemeleri hususundaki haklı isteklerinin yerine getirilmesi mümkün müdür?

T. C.

Sağlık ve Sosyal Yardım
Bakanlığı
Sosyal Yardım İşleri Genel
Müdürlüğü
Genel No. 99
Özel No. 21416

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Çankırı Milletvekili Kâzım Arar tarafından verilip Yüksek Başkanlığımızın 31 . VII . 1951 gün ve Kanunlar Müdürlüğü 6/437, 2365/5075 sayılı yazılarıyla Bakanlığımıza tevdi buyrulan Ankara Doğum evine mütaallik yolsuzluklara dair yazılı önerge cevabının ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Sağlık ve Sosyal Yardım
Bakanı
Dr. Ekrem Hayri Üstündağ

1. Yazılı sorunun birinci maddesi iki fıkra halinde mütalâa edilmiş ve A, B. şeklinde ayrı ayrı cevaplandırılmıştır :

A) Ankara'da müntezir Kudret Gazetesinin 26 . VII . 1951 günlü nüshasında bu mevzuda yapılan neşriyat üzerine keyfiyet Bakanlığımızca bir tahkika tâbi tutulmuş ve Başmüfettişimiz Dr. Osman Teoman'ın yapmış olduğu tahkikat neticesinde Bakanlığımıza verdiği 16 . IX . 1950 tarihli raporunda, Ankara Doğum Evine alınan İsterilizasyon cihazlarının ihalesi işlerinde bidayetden itibaren cereyan eden safhalar hulâsa edilerek 2490 sayılı Kanunun hükümlerine uygun olarak itman edilen bu hale ile Devlet Bütçesinin zarar edilmeyip bilâkis Hazineye mühim bir meblâğ kazandırılmış olduğu neticesine ve Osman Taşçıoğlu tarafından ihaleyi mütaakıp % 15 noksanı ile taahhüde yeniden iştirak edilmek istenmesinde hüsnüniyet mevzuubahis olamayacağı kanaatine varılmış ve Hukuk Müşavirimizce de tetkik edilen bu mevzuda kanuna muhalif bir cihet görülemediği ve Osman Taşçıoğlu'nun vâkı müracaatının ihalenin tasdikından sonra yapılmış olmasına mebni kanunen nazarı itibara almaya imkân bulunmadığı mütalâa edilmiştir. Bunun üzerine Bakanlığımız hâdisede bir muamele ifasına mahal görmemiş ise de, bu konunun B. M. M. de Bütçe müzakereleri sırasında 26 . II . 1951 tarihinde tarafınızdan serd ve gerek Aydın Millet-

vekili Baki Ökdem tarafından bahis mevzuu edilmesi üzerine keyfiyetin bir kere daha tetkikına lüzum görülmüş ve işin tahkiki Başmüfettişimiz Dr. Baha Ener'e tevdi edilmiştir. Mumaileyhin yapmış olduğu tahkikat neticelenmiş olup ait olduğu mercilerce kanuni safhaların ikmalinden sonra keyfiyet ayrıca bildirilecektir.

B) İsterilizasyon cihazına ilâveten alınan mukayyit termometreler mevzuunda gerek Aydın Milletvekili Sayın Baki Ökdem gerekse Satalma Komisyonu Belediye Üyesi Dr. Mahir Maviöglu tarafından ileri sürülen iddialar karşısında Başmüfettişimiz Dr. Baha Ener'in birinci maddede sorulan bütün hususat birer birer ele alınmak suretiyle yapmış olduğu tahkikat sonuçlandırılmış olup bu hususta kanuni mercilerce varılacak netice keza ayrıca bildirilecektir.

2. Yazılı sorunun ikinci maddesinde mevzuubahs olan husus, umuni bir mahiyet taşımaktadır. Müfettişimiz tarafından yapılan tahkikat sırasında madde tasrihi suretiyle mukayyit termometrelere ait ihbardan başkaca bir iddia belirtilmemiş ve ileri sürülmemiş olduğu için bir tahkik mevzuu olarak ele alınmamıştır. Bununla beraber bu müessesenin derdesti iera olan umumi teftişi sırasında bu cihetler ayrıca nazarı dikkate alınacaktır.

3. Bu maddede mevzuubahs olan tabldot süistimali keyfiyeti Başmüfettişimizce tahkika tabi tutulmuş ve bu hususta tanzim edilen 11.VI.1951 tarih ve 4 sayılı fezleke il idare kuruluna tevdi edilmiştir. İdare kurulunca ittihaz olunan karar halen Danıştayca ikinci derecede tetkik edilmekte olup henüz neticelenmediğinden şimdilik bir malûmat vermeye knuni imkân görülememiştir.

Yazılı sorunun 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14,

15, 16 ve 17 nci maddelerinde zikredilen hususat bu konu ile birlikte tahkika tâbi tutulmuş olup aynı safhayı arz etmektedir.

9. Hastaneye ait demirbaş eşyanın yalnız baştabip tarafından kullanılmakta olduğu hakkındaki iddia aynı şekilde tahkika tâbi tutulmuş olup keza muamele aynı safhadadır.

18. Bu hususta hazırlanmış olan tafsilâtlı liste ekli olarak sunulmuştur. Bu listede tahkikatın başlamasından sonra doğum evinden ayrılan doktor, ebe ve hemşirelerin ayrılma sebepleriyle tahkikatla olan ilgi dereceleri ayrıca gösterilmiştir.

19. Başmüfettişimizin tahkikata el koymasından sonra ve bâzı şahitlerin ifadelerinin alınmasından evvel baştabibin bu mevzular üzerinde ifade tesbiti maksadiyle tanıkları celbederek bâzı tutanaklar tanzim etmesi ve Bakanlığa göndermesi üzerine keyfiyet müfettişimizce tahkikatı işkâl mahiyetinde görülmüş ve vâkı şikâyeti üzerine badema bu tarzda bir muamele yapmaması hususu kendisine Bakanlığımızca tebliğ olunmuştur.

20. Tahkikat normal seyrini takip etmiş ve bilhassa işin tesrii hususunda âzami gayret sarfedilmiştir. Baştabibin bu vaziyetten her hangi bir tefahür veya tehdit vesilesi çıkardığı hakkında yapılmış olan iddialar derdesti tahkik bulunmaktadır.

21. Bütün bu hâdisat Bakanlıkça bir tahkik mevzuu olarak ele alındığı cihetle şikâyetçilerin münefriden veya müçtemian tarafımdan dinlenmesine mahal görülmemiştir. Maahaza bunların da her vatandaş gibi müracaatlarının is'af edileceğine şüphe edilmemek icabeder.

Dr. Ekrem Üstündağ

Sicil No.	Adı ve soyadı	Tâyin edildiği yer	Tahkikatla ilgili derecesi	Tâyin veya nakil sebebi
1909	Semiha Hakgüder	Müstafi sayılmıştır	Yoktur	Hastane baştabipliğinden, bir yaşında bulunan çocuğuna bakmak üzere günde iki saat izin istemiş ve Baştabiplik, Hastaneler Talimatnamesinin 127 nci maddesi hükmüne dayanarak bu arzusu- na muvafakat etmediğinden 31 . VII . 1951 tari- hinde görevini terketmiş ve Bakanlıkça müstafi sayılmıştır.
1397	Talât Girgin	Eskişehir Doğumevi ebeli- ğine	Şahit	Kendi arzusu ile Eskişehir Doğum Evi ebeliğine nakli yapılmış ve 9 . II . 1951 tarihinde görevin- den ayrılmıştır.
1921	Türkân Yalçın	Ödemiş - Birge Belediye ebeliğine	Müşteki	Kendi arzusu ile İzmir İline bağlı Ödemiş - Birgi Belediye ebeliğine nakli yapılmış ve 3 . VIII . 1951 tarihinde görevinden ayrılmıştır.
2218	Neclâ Kale	Ankara Güçsüzler Yurdu hemşireliğine	Şahit	Ankara Nümune Hastanesi Sağlık Kurulunca ve- rilen raporda, hafif ve sabit işlerde çalıştırılması uygun görüldüğünden buraya tâyin kılınmış ve 31 . VII . 1951 tarihinde görevinden ayrılmıştır.
2418	Fatma Düvenci	Balıkesir köy ebe okulu mü- zakereci ebeliğine	Yok	Kendi arzusu ile buraya nakli yapılmış ve 4 . VI . 1951 tarihinde görevinden ayrılmıştır.
2083	Münevver Çulha	İstifa etmiştir.	Şahit	Sihhi hali sebebiyle çalışamayacağını bildirmesi- ne binaen kendi isteği üzerine istifası kabul edil- miştir.
2243	Nihal Şentürk	Tercan Belediye ebeliğine	Yok	Staj müddetini ikmal etmesine binaen nakli ya- pılmıştır.
2454	Z. Kâmuran Gerçek	Poyracık Bucağı belediye ebeliğine	Yok	Staj müddetini ikmal etmesine binaen nakli ya- pılmıştır.
2294	Perihan Karabulut	Bitlis Belediye ebeliğine	Şahit	Staj müddetini ikmal etmesine binaen nakli ya- pılmıştır.
457	Sakiye Erman	Ankara Nümune Hastanesi hemşireliğine		Ankara Doğum Evi Başhemşiresi iken Vilâyetçe görülen lüzum üzerine Ankara Nümune Hastanesi hemşireliğinde çalıştırılması tensip edilmiş ve Bakanlıkça tescil edilerek 28 . II . 1951 tarihinde doğum evindeki görevinden ayrılmıştır.

B : 2
9 . 11 . 1951
0 : 2

Sicil No.	Adı ve soyadı	Tâyin edildiği yer	Tahkikatla ilgi derecesi	Tâyin veya nakil sebebi
576	Nazire Yılmaz	Askerî Tıp Akademisi hemşireliğine	Şahit	Kendi arzusuyla gitmiştir.
991	Ayten Akkartal	Bursa Memleket Hastanesi hemşireliğine	Şahit	Kendi arzusuyla nakli yapılmış ve 28 . III . 1951 tarihinde görevinden ayrılmıştır.
996	Hikmet Arslandöl	Manisa Memleket Hastanesi hemşireliğine	Şahit	Kendi arzusuyla nakli yapılmış ve 10 . VIII . 1951 tarihinde görevinden ayrılmıştır.
614	Mediha Yaşar Kutkan	Konya Verem Hastanesi hemşireliğine	Müşteki	6 . IV . 1951 Cuma günü gecesi saat 22 sıralarında Çankaya'da Gülbahçesi parkında karanlıkta bir erkekle ahlâk ve umumi edeple telif olmyan bir durumda bir zâbita memuru tarafından görülmüş ve ihbar edilmiştir. Vilâyetin 3 . VII . 1951 gün ve 8366 sayılı yazısına istinaden Konya Verem Hastanesi hemşireliğine nakli yapılmış ve 27 . VIII . 1951 tarihinde görevinden ayrılmıştır. Kendi arzusuyla nakledilmiştir.
1005	Nezahat Göztepe	Beyoğlu Belediye Hastanesi hemşireliğine	Şahit	
2262	Müşerref Uzgenç	Gölmarmara Bucağı Belediye ebeliğine	Şahit	Staj müddetini fazlasiyle ikmal etmesine binaen nakli yapılmış ve 3 . VIII . 1951 tarihinde görevinden ayrılmıştır.
2435	Nadide Kayaoğlu	Borçka Özel İdare ebeliğine		Staj müddetini ikmal etmesine binaen nakli yapılmıştır.
529	Belkis Ergülen	Emekliye ayrılmıştır	Yok	
3691	Dr. Celâl Kent	Ordu Memleket Hastanesi nisaiye mütehassıslığına		Vazifesine lâkayt bulunduğu ve muayyen saatlerde kendi hususi hastalarını tedavi için vazifesini terkettiği ve hattâ nöbetçi olduğu zamanlarda bile nöbetini bırakarak hastaneyi terkettiği; müessese hakkında menfi propaganda yaptığı, arkadaşları ile geçimsizliği, müfettiş Dr. Osman Teoman'ın raporunda ifade edilmiş ve 788 sayılı Kanununun 35 nci maddesine tevfikân Ordu Memleket Hastanesi nisaiye mütehassıslığına nakledilmişse de bu görevi kabul etmediğini bildirmesi üzerine müstafi sayılmış ve 23 . VI . 1951 tarihinde görevinden ayrılmıştır.

5. — Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in iş veren ve işçi temsilcilerinin iş ihtilâflarında yargıçlık etmelerinin Anayasaya muhalif bulunduğu ve İş Mahkemeleri Kanununun değiştirilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair olan sorusuna Adalet Bakanı Rükneddin Nasuhioğlu ve Çalışma Bakanı Nuri Özsan'ın yazılı cevabı

Ankara, 20 . VII . 1951

Özeti: Yazılı Soru :

1. Çalışma,
2. Adalet Bakanlıklarından.

T. B. M. Meclisi Sayın Başkanlığına

1. İş mahkemeleri bugünkü şekliyle faydalı değildir, iş veren ve işçi temsilcilerinin, dâvaların görülüşünde, faydadan ziyade dâvayı uzatıcı tesirleri olmasına ve Anayasanın 56, 57 nci maddelerine göre, hukuk mezunu olmayan kimse-lerin yargıçlık edemeyeceklerine ve yargıçların da başka işlerle meşgul olamayacaklarına göre iş veren ve işçi temsilcilerinin iş ihtilâflarında yargıçlık etmelerinin Anayasaya aykırı olmasına;

2. Demokrat Parti programının 26 nci maddesine de muhalif olan bu İş Mahkemeleri Kanununun tadili düşünülmekte midir, bu hususta çalışmaya başlanılmış mıdır?

Bu hususların yazılı olarak Çalışma ve Adalet Bakanlıkları tarafından cevaplandırılmalarını saygılarımla rica ederim.

Zonguldak Milletvekili
Avukat

Abdürrahman Boyacıgiller

T. C.

Adalet Bakanlığı
Zatışleri U. Müdürlüğü
Sayı: 1/17643

Ankara, 17 . VIII . 1951

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kâtiplik (Kanunlar Müdürlüğü) ifade siyle gönderilen 21 . VII . 1951 tarih ve 2287 - 6 - 49/4941 sayılı yazıları cevabıdır.

Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in sözlü sorusuna ait cevap; Çalışma Bakanlığının 10 . VIII . 1951 tarih ve 647 - 3 - 19 sayı ile Yüksek Başkanlığımıza sunulduğu anla-

şılan bu hususa dair yazısı ile birleştirilmek üzere ilişik olarak takdim kılınmıştır.

Saygı ile arz olunur.

Adalet Bakanı
R. Nasuhioğlu

Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller tarafından Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilen 20 . VII . 1951 günlü yazılı soru öenрге örneği tetkik edildi.

Her ne kadar bahis konusu edilen önergede İş Mahkemelerinin bugünkü şekli ile faydalı olmadığı, iş veren ve işçi temsilcilerinin, dâvaların görülüşünde, faydadan ziyade dâvayı uzatıcı tesirleri olduğu ve Anayasanın 56 nci ve 67 nci maddelerine muhalif bulunduğu iddia edilmekte ise de Anayasanın 56 nci maddesinde «Hâkimlerin evsafı hukuki vezaifi maaş ve muhassasatları ve sureti nasp ve tahvilleri kanunu mahsusta tâyin olunur.» denilmekte ve aynı kanunun 57 nci maddesinde de «Hâkimler kanunen muayyen vazifeden başka umumi ve hususi hiçbir vazife deruhde edemezler.» diye yazılı bulunmaktadır.

İş Mahkemeleri Kanunu esas itibariyle, işçilerle işverenler arasında çıkan muayyen hukuk uyumsuzluklarının iş hayatına ait bilgi ve tecrübelerinden istifade edilmek üzere işçi ve işveren temsilcilerinin iştirakiyle lüzum görülen yerlerde iş mahkemeleri kurulmasını ve bu mahkemelerde dâvaların çabuk, kolay ve her türlü resim ve harçtan muaf bir surette görülmesi için özel usul hükümleri ihtiva etmektedir.

Bu kanunla kurulan mahkemelerde işçi ve işveren üyelerin yargıca tefrik edilmesinde ve bunların yargı görevine katılmasında Anayasamız hükümlerine bir aykırılık yoktur. Halbuki hukuki bünyesi bakımından Anayasamızın esaslarına muvazi mevzuat sistemleri olan birçok Garp memleketlerinde de sanayileşmenin icabı olarak ortaya çıkan sosyal ihtiyaçlar göz önünde tutularak 19 ncu asrın başından itibaren (Conseils Des Prud'hommes) meclisleri ismi altında iş mahkemeleri kurulmuş ve zamanla gittikçe gelişmiş olduğu muasır medeniyet dünyasında hemen her memleketin adli sistemi içinde genel mahkemelerden ayrı olarak, çalışan zümrelerin çalışma hayatı ile ilgili ihtilâf ve dâvaların özel mahiyetine uygun kolaylıkla

ri sağliyan iş mahkemelerinin mevcut olduğu da tesbit olunmuştur.

Fransa, Belçika ile İsviçre'nin birçok kan-tonlarında kabul edilen usule göre iş mahkeme-leri esas itibariyle mahallî halk tarafından se-çilen işçi ve işveren üyelerinden tereküp et-mektedir.

Almanya, İsveç ve bâzı Lâtin Amerika memleketlerinde ise işçi ve işveren meslek te-sekküllerince seçilen (Assesseurs) üyeler mes-lekten yetişme bir yargıcin başkanlığında top-lanan mahkemeye terfik edilmektedir. İş mah-kemeleri Fransız mevzuatına göre yalnız ferdî iş ihtilâflarına bakmakla görevli olduğu halde İsviçre yalnız kolektif sözleşmelerden doğan ihtilâflara, Alman sistemine göre ise gerekli ferdî ve gerek kolektif sözleşmelerden ve iş mevzuatının tatbikatından ileri gelen ihtilâfla-ra şâmil bir görev ve yetkiyi haiz bulunmak-tadır.

İş mahkemelerinde uyumsuzlukların sulh ve uzlaştırma yolu ile halli esas olup dâvaların şifahi yargılama usulü ile ve mümkün mertebe kısa müddetlere tâbi tutularak görülmesi harç ve resimden muaf olması başlıca karakteristik noktalarını teşkil etmekte olduğuna göre 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun faydalı oldu-ğu düşünülmektedir.

Bununla beraber iş mahkemelerinin daha önemli bir surette çalışmasının temini maksadiyle Çalışma Bakanlığı ile temas edilerek ge-rekli incelemeler yapılmaktadır.

Tetkikat sonunda lüzumlu görüldüğü tak-dirde İş Mahkemeleri Kanununda tadilat yapı-lacaktır.

Keyfiyet arz olunur.

T. C.

Çalışma Bakanlığı
Özel Kalem Müdürlüğü

1. İş Mahkemeleri Kanununun Anayasaya aykırı bulunup bulunmadığı hususu, yazılı soru-nun aynı zamanda Adalet Bakanına da tevcih edilmiş bulunması hasebiyle, Adalet Bakanı ta-rafından cevaplandırıldığından, bu mevzu hak-kında ayrıca maruzatta bulunulmamıştır.

2. Bakanlık, iş mahkemelerinin daha verimli bir hale konulabilmesi için tetkikat yapmaktadı-r. İş başına geldiğimiz günden beri bâzı idari

tedbirlerle aksaklıkların bertaraf edilmesine çalışılmıştır. Bugün için, bahsi geçen kanunun tadili hakkında henüz katî bir karar alınmış değildir.

3. İş Mahkemeleri Kanununun D. P. progra-mının (26) ncı maddesine muhalif olduğu hak-kındaki mütalâaya gelince :

Programın bahsi geçen maddesinde, tek yar-gı cihazından, yani kaza birliği prensibinden bahsedilmektedir. Malûm bulunduğu üzere, bu prensip, (Adli kaza) ile (idari kaza) nın birleş-tirilmesine mâtuftur. Bu prensibin tatbiki, as-liye mahkemelerine ait vazifelerin, işlerin nevi-lerine göre, daireler arasında tevzii sisteminin ortadan kaldırılmasını intaç etmez.

Adalet Bakanlığı kanuni yetkisine istinaden, asliye mahkemelerinden bâzılarını aile hukuku, şahsın hukuku veya ticaret işlerine bakmakla gö-revlendirilebilir. Bu arada, işçilerle iş verenler veya işçilerle sigorta idaresi arasında başgösteri-lebilecek hak iddialarında doğan hukuk uyumsuz-luklarını halletmek görevi de mahkemelerine ve-rilebilir.

Netice itibariyle, İş Mahkemeleri Kanununun parti programı ile ahenksiz bir halde bulunma-dığı mütalâa olunmaktadır.

T. C.

Çalışma Bakanlığı
Özel Kalem Müdürlüğü

Sayı : 19-3/674

10. VIII. 1951

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Genel Kâtipliğin (Kanunlar Müdürlüğü)
ifadesiyle gönderilen 21. VII. 1951 tarihli ve
2287/6/49/4941 sayılı yazıları cevabıdır :

Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boya-cıgiller tarafından verilmiş bulunan yazılı so-ru önergesi hakkındaki cevabın ilişik olarak takdim kılındığı saygı ile arz olunur.

Çalışma Bakanı
N. Özsan

1. İş Mahkemeleri Kanununun Anayasaya aykırı bulunup bulunmadığı hususu, yazılı sorunun aynı zamanda Adalet Bakanına da tevcih edilmiş bulunması hasebiyle, Adalet Ba-kanı tarafından cevaplandırıldığından, bu mev-zu hakkında ayrıca maruzatta bulunulmamıştır.

2. Bakanlık, İş Mahkemelerinin daha ve-rimli bir hale konulabilmesi için tetkikat yap-

maktadır. İş başına geldiğimiz günden beri bazı idari tedbirlerle aksaklıkların bertaraf edilmesine çalışılmıştır. Bugün için, bahsi geçen kanunun tadili hakkında henüz katı bir karar alınmış değildir.

3. İş Mahkemeleri Kanununun Demokrat Parti Programının (26) ncı maddesine muhalif olduğu hakkındaki mütalâaya gelince:

Programın bahsi geçen maddesinde, tek yargı cihazından, yani kaza birliği prensibinden bahsedilmektedir. Malûm bulunduğu üzere, bu prensip, (adli kaza) ile (idari kaza) nın birleştirilmesine mâtuftur. Bu prensibin tabiki, asliye mahkemelerine ait vazifelerin, işlerin nevelerine göre, daireler arasında tevzii sisteminin ortadan kaldırılmasını intaç etmez.

Adalet Bakanlığı, kanuni yetkisine istinaden, asliye mahkemelerinden bazılarını aile hukuku, şahsın hukuku veya ticaret işlerine bakmakla görevlendirebilir. Bu arada, işçilerle iş verenler veya işçilerle sigorta idaresi arasında başgösterebilecek hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarını halletmek görevi de iş mahkemelerine verilebilir.

Netice itibariyle, İş Mahkemeleri Kanununun Parti Programı ile âhenksiz bir halde bulunmadığı mütalâa olunmaktadır.

6. — Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacığiller'in, Toprak Ofisi için yaptırılan çelik hangarlarla siloların Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu ile yerli sanayiciler tarafından imal ve inşasının düşünülüp düşünülmediğine dair sorusuna Ekonomi ve Ticaret Bakanı Muhlis Ete ve İşletmeler Bakanı Hakkı Gedik'in yazılı cevabı. (6/420)

20 . VII . 1951 Ankara

Özeti: Yazılı soru

- 1) Ticaret ve Ekonomi
- 2) İşletmeler Bakanlıklarından.

T. B. M. Meclisi Sayın Başkanlığına

1. Toprak Ofis için döviz karşılığı çelik hangarlar, silolar inşa ve imal ettirilmekte olmasına göre, bunların Makine - Kimya Endüstrisi Kurumu Demir ve Çelik fabrikaları atelyelerinde imal ettirilmesi mümkün iken dövizlerimiz niçin israf edilmektedir?

2. Memlekette bu işlerin yapılması, hem iş-

sizliği izale hem de genç sanayimizin gelişmesi bakımından lüzum ifade ederken, bakanlıklar arası koordinasyon ve memleket sanayiinin himayesi niçin düşünülmemektedir?

3. Bundan sonra olsun bu ve buna benzer işlerin memleket içinde, yerli sanayicilere ve hattâ teşekküllere imal ettirilmesi için tedbirler alınmasına ihtiyaç duyulmakta mıdır?

Bu hususların Ticaret ve Ekonomi ve İşletmeler Bakanları tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

Zonguldak Milletvekili
Abdürrahman Boyacığiller

T. C.

Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı

Hususi Kalem Müdürlüğü

Genel: 37352

Sayı Özel: 1/382

27 . VII . 1951

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek
Başkanlığına

21 . VII . 1951 tarihli ve 6-420/2288-4942 sayılı yazılarına C.

Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacığiller'in:

a) Toprak Mahsulleri Ofisinin hariçten mubayaa ettiği çelik hangarların Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından imalleri mümkün iken dövizlerimizin niçin israf edildiği,

b) Bu işlerin memlekette yapılması, sanayi ve işçiliğin gelişmesi bakımından lüzum ifade ederken, Bakanlıklar arası koordinasyonunun ve memleket sanayiinin himayesinin niçin düşünülmediği,

c) Buna benzer işlerin memlekette yaptırılmasına ihtiyaç duyulup duyulmadığı,

Hususlarındaki 20 . VII . 1951 tarihli yazılı soru önergesi incelendi.

1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası arasında akdedilen kredi anlaşması hakkındaki 5676 sayılı Kanuna ekli 7 . VII . 1950 tarihli buğday ambarları projelerine ait «Kredi Anlaşması» nın IV numaralı cetvelinin III ncü çelik hangarlar faslında 550 000 dolâr ve mukabili 1 256 700 Türk lirası mevcuttur.

Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasının

dan istikraz olunan meblâğ ile istikraz için ihtiyac gösterilen maddelerin yabancı memleketlerden satın alınması kredi anlaşması hükümleri iktizasındandır.

Bu sebeple, çelik hangar ihtiyacı için istikraz olunan 1 256 700 lira ile en müsait fiyat ve şart teklif eden Fransa'da Reims şehrinde Marcel Renaudat firmasına 1 178 095 lira CIF bedel mukabilinde 29 çelik hangar sipariş edilmiştir.

Bunların temel ve döşeme aksamı ile montajlarının eksiltmeye çıkarılarak yerli firmalara yaptırılmasına çalışılmaktadır.

2. Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasından istikraz olunan meblâğ ile yabancı memleketlerden mal mubayaası mecburiyeti do'ayısiyle, bahis konusu çelik hangarların memleket dâhilinde imalleri hususunda durulmamıştır.

Bununla beraber memleket sanayi ve işçiliğinin gelişmesini sağlamak ve memleket sanayiini himaye etmek maksatlariyle dâhilde imal olunabilen maddelerin mümkün olduğu takdirde ithalleri cihetine gidilememesinde lüzum ve zaruret mütalâa edildiğinden mesailerimiz buna göre ayarlanmaktadır.

3. Malî imkânlarımızın müsaadesi nispetinde karşılıyabileceğimiz ihtiyaçlarımızdan, memleket dâhilinde imal olunabilenlerin dövizlerden tasarruf ve memleket sanayiine iş temini gayeleri ile imallerinin yerli sanayie verilmesi tabii bulunmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ekonomi ve Ticaret Bakanı
Muhlis Ete

T. C.

İşletmeler Bakanlığı

Etüd ve Plân Kurulu Başkanlığı

3 . XI . 1951

Özeti: Zonguldak Milletvekili A. Boyacıgiller'in yazılı sorusu hakkında.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

21 . VII . 1951 6/420-2288-4942 emirlerine:

Toprak Mahsulleri Ofisi için yaptırılan çelik hangarlarla siloların Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna imal ettirilmek suretiyle döviz tasarrufunun temini cihetine gidilmesinin müm-

kün olup olmadığı konusunda Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in, tarih ve sayısı yukarıda kayıtlı yazısına ekli yazılı sorusu karşılığının ilişikte takdim kılındığını derin saygılarımla arz ederim.

İşletmeler Bakanı
Hakkı Gedik

Zonguldak Milletvekili Sayın Abdürrahman Boyacıgiller'in, Toprak Mahsulleri Ofisi hangar ve silolarının Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna yaptırılmasına dair yazılı sorusuna İşletmeler Bakanının cevabı

Soru: 1. Toprak Ofisi için döviz karşılığı çelik hangarlar, silolar inşa ve imal ettirilmekte olmasına göre, bunların Makine - Kimya Endüstrisi Kurumu Demir ve Çelik Fabrikaları atelyelerinde imalettirilmesi mümkün iken dövizlerimiz niçin israf edilmektedir.

Cevap : 1. Toprak Mahsulleri Ofisi için alınmakta olan, çelik hangar ve siloların Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunca imal edilmesi teknik bakımdan mümkündür. Ancak bunların başlıca ilk maddesini teşkil eden galvanize oluklu sac ile bâzı profillerin yurt dışından tedariki lâzımgeldiğinden Kurumda imallerinden fazla bir döviz tasarrufu sağlanması beklenemez. Montaj ve inşa işleri ise Kurumun esas mevzuu değildir

Soru : 2. Memlekette bu işlerin yapılması, hem işsizliği izale hem de genç sanayimizin gelişmesi bakımından lüzum ifade ederken, bakanlıklararası korrdirasyon ve memleket sanayiinin himayesi niçin düşünülmemektedir.

Cevap : 2. Bakanlıklararasında koordinasyon temini ve yerli sanayiinin himayesi maksadiyle, hariçten getirtilecek makine ve tesisler için döviz taleplerini inceleyen bir komisyona Bakanlığımız da iştirak etmekte ve döviz tahsisleri ancak yurt içinde imali kabil olmıyan veya ihtiyaca yeter bulunmıyan malzemeye inhisar ettirilmektedir.

Soru : 3. Bundan sonra olsun ve buna benzer işlerin memleket içinde yerli sanayicilere ve hattâ teşekküllere imal ettirilmesi için tedbirler alınmasına ihtiyaç duyulmakta mıdır.

Cevap : 3. Bu şekilde döviz tasarrufu tedbirlerini tamamlayıcı mahiyette olarak, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve hattâ hususi müesseseler ihtiyaçlarının karşılanması bakımından ön-

ce Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna müraعات etmektedirler. Kurumca 1951 yılında bugüne kadar alınan siparişlerin üçte biri kadarını bu gibi siparişler teşkil etmektedir.

7. — Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in Zonguldak İli için tarım alanında ne gibi kalkınma tedbirleri alındığına, bu il halkının gelirini artırmak ve geçimlerini sağlamak üzere meyvacılık, bağcılık, ziraat aletleri tesisleri kurulması yolundaki çalışmalarına, Bartın, Çaycuma, Devrek, Ereğli ve Safranbolu gibi ilcelerde fidanlıklar ve yağlı tohum veren bitkilerin tamiminin düşünülüp düşünülmediğine dair sorusuna, Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in yazılı cevabı (6/421)

19 . Temmuz . 1951

T. B. M. Meclisi Sayın Başkanlığına

1. Yeni iktidar Tarım alanında yeni hamleler yapmaya çalışırken Zonguldak İli için ne gibi kalkınma tedbirleri almayı düşünmektedir?

2. Halkın hemen yüzde sekseni orman köylerinde yaşamakta olmasına göre, cılız, gübre-siz topraklarda yaşayan halkımızın gelirini artırmak, geçimini sağlamak üzere meyvacılık, bağcılık, ziraat aletleri tesisleri kurulması yolunda bir çalışma var mıdır?

Bartın, Çaycuma, Devrek, Ereğli, Safranbolu gibi ilcelerimizden Bartın'da meyva, Devrek, Safranbolu'da bağ, Ereğli'de sebzeçiliği ile ri götürmek üzere fidanlıklar tesisi düşünülmekte midir?

Ereğli'nin yetiştirdiği çileklerin ıslahı için Bakanlığınız çalışmakta mıdır?

3. Bu bölgede yağlı tohum veren bitkilerin tamamı düşünülmekte ve bunun için çalışılmakta mıdır?

Bu hususların yazılı olarak Tarım Bakanı tarafından cevaplandırılmasını saygı ile dilerim.

Zonguldak Milletvekili

Avukat

Abdürrahman Boyacıgiller

Not: Kurecaşile ve Bartın boğazı etrafında zeytincilik iyi netice verir. Halen mebzül zeytin ağaçları vardır.

T. C.
Tarım Bakanlığı
Özel Kalem Müdürlüğü
2/1240

7 Eylül 1951

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

C : 21 . 7 . 1951 gün ve 2289 - 4943 sayıya :

Zonguldak İli Tarım alanında ne gibi kalkınma tedbirleri alındığına dair Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller tarafından verilen yazılı soru önergesi tetkik olunmuş bu hususta hazırlanan not ilişikte takdim edilmiştir.

Durumun mumaileyhe duyurulmasını saygı ile arz ederim.

Tarım Bakanı
N. Ökmen

1 . 9 . 1951

Not :

Zonguldak Milletvekili Abdürrahman Boyacıgiller'in sorularına cevaplar :

1. Henüz vilâyet vilâyet kalkınma programları hazırlanmaktadır.

Buna mukabil köylümüzün kalkınması ve refaha ulaşması için en mühim görülen mevzular üzerinde bütün memlekete şâmil plân ve programlar tertiplenmektedir. Bu plân ve programların tatbikatında vilâyetlerin hususiyetlerine göre bâzı mevzulara daha çok önem verilecektir.

Meselâ : Zonguldak Vilâyeti tavukçuluk ve yumurtaçılık bakımından memleketimizin en mühim vilâyetlerden birisi olması itibariyle bu vilâyette tavukçuluğun inkişafı için kurslar, muhtelif yardımlar, damızlık tedariki ve saire gibi tavukçuluk projesi içindeki tedbirler bilhassa tatbik sahasına konacaktır.

2. Zonguldak İlinde halen yağ nebatı olarak keten ve kendir ekilmektedir.

Bunun dışında geçen yıllarda meccanen tohum tevzi suretiyle ayçiçeği ve susam ekimi için yapılmış olan teşvikleri şimdiye kadar bir netice vermemiştir.

Bu bakımdan yalnız tohum istihsaline elverişli bir keten çeşidi ile susam ve ayçiçeği çeşitlerinin müsait yerlerde denemesi ve teşviki mevzuu yeniden ele alınacaktır.

Ancak şu var ki, bir mahsulün ekilişinin teşviki istihlâk ve satış imkânları olduğu takdirde mümkün olmaktadır.

Aksi takdirde çiftçiler en kârlı bulduğu mahsulü kendiliğinden yetiştirmektedir.

Bağcılık mevzuatlık konuları :

Bakanlığımıza bağlı olarak Kastamonu, Arifiye, Düzce ve Cide'de mevcut fidanlıklarımızın bu ilcelerde fidan ihtiyacını sağlamak üzere teşkilâtlandırılmıştır. Bu sene bu fidanlıkların iş programları yeniden gözden geçirilecek, o havalide yarayışlı standart meyva nevelerinin daha geniş miktarda çoğaltılmaları esbabı isitkmal edilecektir.

Bakanlığımız Kastamonu, Zonguldak, Bolu ve Kocaeli vilâyetlerinde meyvacılığın inkişafı için uğraşmakta ve bu vilâyetlerin zirai kalkınmalarında bahçe kültürleri mahsullerinin büyük ehemmiyet ve rolünü müdrük bulunmaktadır.

Ereğli'de yetiştirilen Çilek Arnavutköyü çeşidi bir çilektir ki memleketimizde tanınmış ve tutunmuştur. Aynı ambalâj ve yola mukavim bir çeşittir. Bu çeşidin daha iyi bir şekilde ziraiyatı yapılması için mahallinde kısa devreli kurslar açılması düşünülmektedir. Bu havalide ayrı bağ ve sebze müesseseleri kurulması mümkün görülmektedir. Mevcut fidanlıklarımızın işgal ettiği sahalar genişletilebildiği takdirde bağ ve sebze işlerine meşgul birer seksiyon açılacağı, 6 Ağustos 1951 de fidanlıklarımızın mesaisine yeniden gözden geçirmek ve onlara bugünkü şart ve icaplara göre çalışma programını tesbit ve müzakere etmek üzere bir toplantı yapılmış ve bu husustaki işler bir programa bağlanmıştır.

Ziraat aletleri tesisleri kurulması :

Bakanlığımız doğrudan doğruya ziraat aletleri tesisleri kurma yoluna gitmemektedir.

Halen Türkiye Zirai Donatım Kurulu Adapazarı Fabrikalarından başka ziraat aletleri tesisimiz mevcut değildir.

Ancak, hususi teşebbüsler tarafından kurulan ziraat aletleri tesislerinin inkişafını ve memlekette adedlerinin çoğaltılmasını temin etmek maksadıyla, Bakanlığımız kredi ve teknik hususlarda bu gibi müteşebbüslere dâima müzahir olmaktadır.

8. — *Van Milletvekili Ferid Melen'in, il ve köy yolları ile halkın yapacağı su işleri için 1951 yılı Bütçesine konulan ödenekğin ne ölçüde ve*

hangi illere tahsis ve tevzi edilmiş olduğuna dair sorusuna Bayındırlık Bakanı Kemal Zeytinoğlu'nun yazılı cevabı (6/451)

T. B. M. Meclisi Başkanlığına

1951 Bütçesinin Bayındırlık Bakanlığı kısmında 923 ve 928 nci bölümlerine il ve köy yolları için 12 ve köylerde halkın yapacağı su işleri için de 5 milyon liralık ödenek konmuştur.

Bu ödeneklere 5831 sayılı Kanunla ayrıca 1 400 000 liralık bir ilâve yapılmıştır.

Seçim çevremde ve diğer Doğu illerinizde yaptığım soruşturmalarda, bu illere tefrik olunan paranın, bütçedeki ödenekler ve sözü edilen illerin ihtiyaçlarıyla mütenasip olmadığını öğrendim.

Diğer taraftan sözü edilen ödeneklerin mühimce kısmının, ara seçimi yapılacak illere tahsis edilmiş olduğu iddia olunmaktadır. Tevzide isabetli hareket edilip edilmediği ve yukarıda temas olunan iddiaların bir esasa dayanıp dayanmadığı hakkında bir kanaate varılabilmek üzere tevziye esas tutulmuş olan ölçü ile her il tahsis ve tevzi edilmiş bulunan para miktarını öğrenilmesine ihtiyaç hâsıl olmuştur.

Bu hususlara Bayındırlık Bakanının yazılı olarak cevap vermesinin teminini arz ve rica eylerim.

**Van Milletvekili
Ferid Melen**

T. C.

**Bayındırlık Bakanlığı
Hususi Kalem
Sayı: 350**

11 . EK . 1951

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Van Milletvekili Ferid Melen tarafından Yüksek Başkanlığınıza sunulup Bakanlığımı ilgilendiren yazılı soruya ait cevap ekli olarak sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

**Bayındırlık Bakanı
K. Zeytinoğlu**

Van Milletvekili Ferid Melen'in yazılı sorusuna cevaptır

1951 yılı Bayındırlık Bakanlığı Bütçesinin 928. bölümüne konulmuş olan 12 000 000 lira il ve köy yollarına yardım ödenekğinin tevzi ve sarf

şekli bütçe formülündeki kayda göre tamamen Bakanlar Kuruluna bırakılmış olduğundan Hükümet bu ödenğin tevziinde geçen devrelerde olduğu gibi bâzı mahallî tesirlere tâbi olmadan memleketin umumi ihtiyacını göz önünde bulundurmayı uygun görmüş ve tevziatı bu esaslara göre yapmıştır.

Malûm olduğu üzere memlekette bir yol kalkınması dâvası üzerinde çalışılmaktadır. Yol dâvasından beklenen randımanın alınabilmesi için bu yolların bir manzume halinde ve tam bir şebeke tesis edecek şekilde ikmalleri zaruridir. Bu itibarla üzerinde çalışılan ve ikmal edilen Devlet yollarını besliyecek olan il ve köy yollarının da bir an evvel yapılması, bir zaruret olarak kendisini göstermektedir.

Buna mukabil henüz Devlet yolları teşekkül etmemiş bölgelerde yapılacak mevzii yolların da memleket bünyesinde bir iktisadi fayda temin edemeyeceği şüphesizdir.

Memleket ve ikinci sınıf yolların yani bu günkü il yollarının yapılması takriben 500 milyon liraya, köy yollarının yapılması ise 1,5 - 2 milyar liraya ihtiyaç göstermektedir.

Bu kadar büyük ihtiyaca karşı temin edilebilen küçük bir yardım ödenğini tevzi ederken bu paraları ufak parçalar halinde serpiştirmekten ziyade bir fayda sağlayacak yol hizmetlerine ayrılması uygun görülmüş ve tevziatta bu prensip esas tutulmuştur.

Bütün bunlarla beraber yol işlerinde mahallî çalışmaları teşvik etmek ve bu çalışmaları değerlendirebilmek için vilâyetlerin çok fakir olan özel idare bütçelerine bir miktar yardım yapılması da uygun görülmüştür.

Bütün yukarıda arzedilen mülâhazalara göre il ve köy yolları yardım ödenğinden:

a) 6.000.000 lirası illerin nüfus, yüz ölçüsü, köy adedi, il yolu ve programlı köy yolu ihtiyacı faktörleriyle mütenasip olarak ve hazırlanacak bir programa göre sarfedilmek üzere illere,

b) 2.100.000 lirası iki veya daha ziyade vilâyet arasında müşterek olup yapılmalarında iktisadi faydalar melhuz olan ve senelerden beri üzerinde durulan il yollarının yapılması için, ilgili vilâyetler ve Yollar Bölge Müdürünün müştereken tesbit edecekleri nispetler dâhilinde harcanmak üzere illere,

c) 900.000 lirası gene il ve köy yolları üye-

rinde bulunup inşaları vilâyetlerin kudretleri haricinde bulunan köprülerin yapımı için sarfedilmek üzere Karayolları Genel Müdürlüğüne,

d) 1.000.000 lirasının vilâyet köy yollarında çalışacak köy yolu teknikeri yetiştirilmesi ve bunların zaruri masraflarıyla il ve köy yolları etüd ekipleri masrafları ve bu yollarda çalıştırılacak basit makineler mubayaa ve işletme masrafları karşılığı olarak Karayolları Genel Müdürlüğüne,

e) Geriye kalan 2.000.000 lirasının ilerde zuhuru melhuz âni ve müstael ihtiyaçları karşılamak ve vilâyetler ile halkın göstereceği gayreti desteklemek ve teşvik etmek üzere Bayındırlık Bakanlığı emrine bırakılması karar altına alınmıştır,

f) 5831 sayılı Kanunla temin edilen 1.000.000 liralık ödenek de aynı esaslar dâhilinde ihtiyaç görülen vilâyetlere tevzi edilmiş bulunmaktadır.

Köylerde halkın yapacağı su işlerine yardım ödenğine gelince:

Bu ödenekler muhtelif illere aşağıda yazılan prensipler dairesinde taksim edilmiştir:

1. İllerin köy adedi, köylerde yaşayan nüfus miktarı ve illerin yüz ölçümü nazarı itibara alınmıştır.

2. Köy içme suyu ihtiyacı diğer ihtiyaçlara nispetle birinci plânda mütalâa edilmiştir.

3. Tahsis edilecek yardım fonunun sene içerisinde sarfedilmesi imkânları ve malzeme tedarikindeki kolaylık veya güçlük göz önüne alınmıştır.

Hulâsa; tevziat ihtiyacı ve icaplara göre yapılmış bulunmaktadır. Bu tevziatta her hangi bir bölge tefriki veya seçim mülâhazası gözetilmiştir değildir.

9. — *Gaziantep Milletvekili Süleyman Kuranel'in, 1 Mart 1950 tarihinden bu güne kadar Devlet yollarının bakım ve yapımına ne kadar para sarfedildiğine dair sorusuna Bayındırlık Bakanı Kemal Zeytinoglu'nun yazılı cevabı (6/454)*

29 IX . 1951

B. M. Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Bayındırlık Bakanlığınca yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Gaziantep Milletvekili
Süleyman Kuranel

1 Mart 1950 den bugüne kadar Devlet yollarının bakım ve yapımına ne kadar para sarfedilmiştir.

A) Kaç kilometre yola bakılmış bunun için ne sarfedilmiştir?

B) Kaç kilometre yol taahhüde bağlanmış, bu iş için ne ödenmiştir.

C) Kaç kilometre emanet iş yapılmış, bu iş de çalıştırılan motörlü vasıta ve çalışan işçiler için ne miktar para sarfedilmiştir.

T. C.

Bayındırlık Bakanlığı
Karayolları Genel Müdürlüğü

Tek. ve İk. Etüd Dairesi 26 . X . 1951

Başkanlığı

Plân. P. 324

Sayı : 3296

Özeti : Gaziantep Milletvekili Süleyman Kuranel'in sorusu hakkında).

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

17 . X . 1951 gün ve 6/454, 2494/5510 sayılı yazı K. :

Devlet yollarının bakım ve yapımına 1 Mart 1950 den bugüne kadar sarfedilen meblâğlar hakkında Gaziantep Milletvekili Süleyman Kuranel'in sorularının cevabı ilişik olarak sunulmuştur.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Bayındırlık Bakanı
K. Zeytinoglu

Gaziantep Milletvekili Süleyman Kuranel'in sorusuna cevap :

1 Mart 1950 den 1 Eylül 1951 tarihine kadar Devlet yollarının yapım ve bakımına sarfolunan paralar aşağıda gösterilmiştir :

A) 1950 yılında 18 365 Km. yolun normal bakımı ve küçük onarım işleri yapılmış, 1951 yılında ise bu uzunluk 20 824 kilometreye çıkarılmıştır. Bu işler için 23 347 000 lira harcanmıştır. (Buna makina masrafları dâhil değildir. Emaneten yapılan bütün işlerin makina masrafları aşağıda (C) kısmında gösterilmiştir.)

B) 1 Mart 1950 tarihinden beri 494 Km. yol yapımı taahhüde bağlanmıştır. Yalnız bu yollar için 8 763 124 lira ödenmiştir. Ancak, bu yollardan maada 1949 malî yılı içinde ihale edil-

miş bulunanlarla birlikte 1 Mart 1950 den beri üzerinde çalışılan ihaleli yollar yekûnu 653 Km. olup aynı müddet zarfında bütün ihaleli yollar için 13 067 209 lira harcanmıştır.

C) 1950 malî yılı içinde 699 Km. yol emanet suretiyle yapılmıştır. 1951 yılı zarfında ise 1172 Km. yolun inşası programa alınmış ve takriben 700 kilometresi tamamlanmıştır. Bu işler için (Makina masrafı hariç) 12 501 000 lira harcanmıştır.

1950 yılında 431 Km. asfalt kaplama yapılmıştır. 1951 yılında da 733 Km. tutan asfaltlama işine girilmiş ve bunun tahminen 250 kilometresi tamamlanmıştır. Asfalt işlerine (makina masrafı hariç) 855 000 lira sarfedilmiştir.

Gerek (A) kısmında bahsolunan bakım işleri ve gerek bu kısımda sayılan emanet yapımlarda kullanılan Devlet malî makinaların işletme ve tamir masrafları olarak 8 190 000 lira harcanmıştır.

10. — *Konya Milletvekili Abdi Çilingir'in, ormanlarımızın senelik kesim miktarının mahalli ihtiyaca yetip yetmediğine, Mısır'a sevkedilen travers ve makasluklara, 22 . V . 1951 tarihinden bugüne kadar ihraç edilen kerestelere, evsafı müşteriye arz edilmeden açıktan yapılan satışlara, istihsal yapılan ormanlarımızın işletme ve amenajman plânlarına dair sorusuna Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in yazılı cevabı (6/456)*

B. M. Meclisi Başkanlığına

Ormanlarımızın senelik tahammüllerinden kesilen kereste miktarı vatandaşlarımızın ihtiyacına kâfi gelmediği herkesçe malûm olan bir hakikat iken alehusus 1951 senesi, kereste ihtiyacımız Bulgaristan'dan çirileçlik kovulan vatandaşlarımıza yapılacak mesken için bir kat daha artmış iken Hükümetin bu ihtiyacı önlemeye mâtuflar alması gerekirken tersine olarak Orman Umum Müdürlüğünün vatandaşların yapacağı meskene yangınlardan müteessir olmuş kuru ve çürük ormanlar mahsulünü tahsis ederek Mısır Hükümeti ihtiyacına travers ve makasluk olarak yaş ormanlar emvalini tahsisen sevkettiği esfle müşahede edilmektedir.

Harice gidecek kerestelerin satışını bedeli tesliminden 6 ay vâdeli banka mektupları mukabilinde ve her vatandaşın müzayedeye iştirak edemeyeceği nispette büyük partiler halinde kırık, çürük, yarık, çatlak ve müşterinin kazan-

ema mâni bileümle maayıpten âri olarak alıcının beğendiğini alıp beğenmediğini bırakması şartıyla yapıldığı, dâhildeki satışların ise bedeli peşin ve müşteriye istifleri, muayene hakkı dahi verilmeden yapılmakta % 40 zayıat ve bir sürü istihsal masraflarıyla elde edilen travers ve makaslıklar fiyatına dâhilde tomruk satışları yapılmasına rağmen, ucuz fiyatla harice gidecek kereste satışına ısrarla devam edilmektedir.

Kendi ihtiyaçlarımız nazarı dikkate alınmadan, harice sevk edilen kerestelerin husule getirdiği boşluk memleketimizde kereste fiyatını % 60 nispetinde artırmıştır.

Bu hâlî ucuzluk vadiyle iktidara gelen partimizin programına ve prensibine aykırı görerek 15 Ekimde toplanacak Demokrat Parti Kongresinde açıklıyacağımdan aşağıdaki suallerimin bu tarihten evvel Tarım Bakanlığı tarafından tahrirî cevaplandırılmasını diler eşit hak bahsetmediği anlaşılan ihtiyacı mahalli için yapılan satış şartnamesinden bir nüshasıyla harice sevk için yapılan travers ve makaslık kereste satışlarına ait şartnameden birer nüshasının tasdikli örneklerinin de almaeak cevapla birlikte Meclis-teki adresime gönderilmesini rica ederim.

Saygılarımla.

1. Amenajman ve işletme plânları yapılmış ormanlarımızın senelik kesim miktarı ihtiyacı mahalliye temine kâfi midir, değil midir, aradaki fark nedir?

2. Memlekette mesken yapacak vatandaşlara esirgenerek kesilip verilemeyen yaş ormanlarımızdan travers, ve makas imal ederek Mısır Hükümeti ihtiyacına sevke hangi sebep ve zaruretlere tahtından lüzum hâsıl olmuştur?

3. 22 Mayıs 1950 tarihinden bu ana kadar geçen müddet zarfında ihraç edilmek üzere Orman Umum Müdürlüğü tarafından kaç metre mikâp kereste satılmıştır. Bu satışlar hangi tarihlerde kaç liradan kimlere ve kaç metre mikâplık partiler halinde yapılmıştır?

4. İstihsal yapılmadan kerestenin evsafı müşteriye arzedilmeden açıktan yapılan satışların sebep ve âmilleri nelerdir?

5. İstihsal yapılan ormanlarımızın İşletme ve amenajman plânları yapılmış mıdır? Kesimler plâna uygun mudur?

28 . 9 . 1951

Konya Milletvekili
Abdi Çilingir

T. C.

Orman Genel Müdürlüğü

Şubesi: 4 Ks. IV

H. No. : 4021-4

U. No. : 11429

31 . X . 1951

Özet: Milletvekili Abdi Çilingir'in yazılı sorusu Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
18 . X . 1951 gün ve Genel Kâtip Kanunlar Müdürlüğü 6/456-2519/5557 sayılı yazıları K.

Konya Milletvekili Abdi Çilingir'in Orman Umum Müdürlüğünce yapılan istihsal ve satışlara ait istediği malûmat ve vesaik tanzim edilerek ilişikte sunulmuştur.

Saygı ile arz ederim.

Tarım Bakanı
N. Ökmen

1. Amenajman plânlarına göre ormanlarımızın senelik kesim miktarı gayrimamûl olarak 750000 - 1000000 metre küp arasında tomruk ve 30-40 milyon kental arasında yakacak odunudur.

İlmî olarak nüfus başına 0,194 m3. kullanılacak tomruğa ihtiyaç olduğu hesap olunmaktadır. Buna göre 20 934 670 nüfusumuz için 4061325 m3. tomruğa ihtiyaç var demektir.

Memleketimizde kereste sarfiyatının miktarını tam ve hakiki olarak tesbit etmek mümkün değildir. Ancak Orman Umum Müdürlüğü istatistiklerine göre 1950 senesinde Devlet Orman İşletmelerinden 619163 m3. tomruk satışı yapılmış, hariçten de 101022 m3. kereste ithal edilmiştir. İthal olunan kereste tomruk olarak % 50 zayıatla 202044 metre kübe tekabül etmektedir. Bu suretle Türkiye'de 1950 senesinde resmî kayıtlara göre 812207 m3. tomruk sarfiyatı olmuştur.

Ormanlar yurdun her tarafına müsavi şekilde dağılmış olmadığı gibi tahammülleri de müsavi bulunmadığından ormansız mntakalara münakale vaziyetinin bozukluğu ve zorluğu dolayısıyla taşımak imkânı olmadığından bâzı mahallerde orman emvalinin kâfi geldiği bâzı yerlerde ise kâfi gelmediği görülmektedir.

2. Ormanların verimine ve istihlâk durumuna göre işletmelere kesim yapılmaktadır.

Ağaç einsine ve memleketteki yayılışına göre istihsal edilen bu emvalden bir kısmı mahallinde kıymetlenebilmekte bir kısmı ise kıymetlenememektedir. Bilhassa cenup ormanlarımızdan istihsal edilen çam ve sedir ağaçları öteden beri Suriye, Mısır ve Lübnan'a ihraç edilmektedir.

1950 senesinde hariçten fazla miktarda inşaat kerestesi girmesi ve Devlet Orman İşletmelerinin elinde yangınlar ve rüzgâr devrikleri dolayısıyla fazla miktarda istihsal edilmiş tomruklar satılamamıştır.

1950 senesinin Ekim ayında işletmeler stoklarında 322929 m³. tomruk ve 144936 m³. mamul kereste mevcut idi. Bunlar satılamamakta ve metrekübü 4 liradan 60 liraya kadar satış yapılmakta idi. Bu arada Mısır Hükümetinin yapacağı 1000000 adedlik travers ihalesine girebilmek için tüccarların travers taleplerinde bulunması üzerine elde fazla miktarda stok bulunması ve Çanakkale'nin Kazdağı ormanlarında ve cenuptaki muhtelif ormanlarda yanık, kuru ve mevkii itibarıyla kıymetlendirilmesi her zaman mümkün olmayan bir miktar yaş

çam ağaçlarından travers yapılması uygun görülmüştür. Bu satışlarla dâhilde yapılan satışlar arasında gerek fiyat ve gerekse evsaf itibarıyla hiçbir fark yoktur. İşletmelerce satış bedelleri muayyen formlere göre hesap edilmiştir.

Kazdağı ormanlarında yanan mühim miktardaki ağaçların bu suretle kıymetlendirilerek Dursunbey'de 1945 yılında yanan ağaçların âkıbetine düşülmemesi sağlanmıştır.

3. Orman işletmelerince ihraç edilmek kaydıyla satış yapılmamaktadır. Ancak, çam, göknar, kayın, ehrami kavak, sedir tomruk, kereste ve traverslerinin ihracı serbest olduğundan alıcısı dilediği takdirde ihraç etmektedir.

Sorunun üçüncü maddesinde kastedilen miktar, Mısır tipi traversler ise; yukarıda arz olunduğu üzere 25 . X . 1950 ve 25 . I . 1951 tarihlerinde olmak üzere iki defada 50 195 m³ yanık orman emvalinden elde edilmiş travers ile 7.9.1951 ve 1.10.1951 de 5 100 m³ makas traversi satılmıştır.

Bunların verilecekleri işletmelerle miktar, satış fiyatı ve alıcı firmalar aşağıda arz edilmiştir.

İşletmesi	Miktarı m ³	Fiyatı Lira
Bayramiç	10 000	110,02
»	10 000	110,01
»	5 000	110,05
Tavşanlı	600	100,01
Denizli	1 358	100,01
Anamur	1 500	125,03
Antalya	1 450	100,01
Fethiye	750	120,06
Sındırgı	1 000	95,05
Muğla	600	120,14
Manavgat	1 000	100,01
»	1 000	105,01
Adana	6 000	141,00
Mersin	390	110,01
	39 973	
Köyceğiz	1 847	125,10
Eğridir	1 650	130,17
Adana	4 000	146,00
Alanya	1 500	143,51
Elmalı	900	140,00

Satış tarihi	Satılan firma
25.10.1950	Yalçın T. T. A. Ş.
»	Demiriş T. T. A. Ş.
»	Hamdi Süzek, Halim Alanyalı
»	Yalçın T. T. A. Ş.
»	Nâzım Miskavi
»	»
»	»
»	Yalçın T. T. A. Ş.
»	Tevfik Raşitoğlu
»	Nâzım Miskavi
»	»
»	»
»	Demiriş T. T. A. Ş.
»	Nâzım Miskavi
25.1.1951	Yalçın T. T. A. Ş.
»	»
»	Rıdvan Gandur
»	Kemalî Soydan
»	Nâzım Miskavi

İşletmesi	Miktarı m ²	Fiyatı Lira	Satış tarihi	Satınalan firma
Mersin	225	130,05	25.1.1951	Tevfik Raşitoğlu
Silifke	100	121,01	»	» »
Bayramiç	5 000	121,17,5	»	Demiriş T. T. A. Ş.
Aydın	1 600	126,62	»	H. Alanyalı, H. Süzek
	10 222			
Denizli	100	110,45	7.9.1951	Tevfik Raşitoğlu
»	150	110,36	»	Ahmet Übeyt
»	250	110,50	»	Fehmi Başoğlu
»	250	110,55	»	Tevfik Raşitoğlu
»	250	110,52	»	Fehmi Başoğlu
»	250	110,52	»	» »
»	250	110,55	»	» »
»	250	110,55	»	Ahmet Übeyt
»	250	110,56	»	» »
»	100	110,60	»	Fehmi Başoğlu
»	150	110,60	»	Tevfik Raşitoğlu
»	250	110,60	»	Ahmet Übeyt
»	250	110,60	»	Fehmi Başoğlu
»	250	110,60	»	» »
»	100	110,70	»	Ahmet Übeyt
»	150	110,70	»	» »
»	250	110,70	»	Fehmi Başoğlu
»	250	110,70	»	» »
»	250	110,70	»	Ahmet Übeyt
»	250	110,70	»	» »
»	250	110,75	»	Fehmi Başoğlu
»	100	115,75	1.10.1951	Yalçın T. T. A. Ş.
»	250	115,75	»	» »
»	250	115,75	»	» »

5 100

4. İstihsal edildiği takdirde satılmıyarak elde kalıp evsafını bozması düşünülerek mallar, istihsalden evvel satışa çıkarılmış ve mevcut şartnamesindeki evsaf ve çaplara göre 5653 sayılı Kanunun ek 5 nci maddesinin son fıkrası gereğince satıştan sonra imaline geçilmiştir. Bu şekilde harekete neden tevessül olduğu ikinci maddede arz edilmiştir. Kanunun ek 5 nci maddesinde pazarlıkla satış salâhiyeti bulunduğu halde ilân etmek suretiyle satış yapılmıştır.

5. İstihsal yapılan ormanlarımızın kısmı âzamanın işletme ve amenajman plânları yapılmış olup henüz amenajmanı ikmal edilmemiş olanların da muvakkat plân ve raporları vardır.

Bütün kesimler plân ve raporlara göre yapılmaktadır.

6. Yazıda istenilen bir adet orman emvali satışlarına ait bir adet de Mısır tipi travers satış şartnamesi ilişik olarak sunulmuştur.

Satış Şartnamesi

İşletme Müdürlüğünce satılığa çıkarılan M3 ün şartnamesi.

1. Devlet Orman İşletmesi böl-
gesinin deposunda No. lu
istifte mevcut aded muadili
metreküb desimetreküb dam-

gali ve numaralı tomruğu (direği) açık artırma suretiyle satışa çıkarılmıştır.

2. Artırma tarihine rastlayan günü saat 15 te İşletme Md. Binasında topanacak komisyonda yapılacaktır.

3. Artırmaya girebilmek için isteklilerden şu şartlar aranılır:

- Kanuni ikametgâhı olması,
- İstekli bir şirket olduğu takdirde,

1. İdare merkezinin bulunduğu yer mahkemesinden veya siciline kayıtlı bulunduğu ticaret odasından veya resmî bir makamdan şirketi sicili ile kayıtlı ve halen faaliyette olduğuna dair bu artırmamın ilânı tarihinden sonra alınmış bir belgeyi göstermesi.

2. Şirketin sirkülerini veya şirket adına tekliflerde bulunacak kimselerin bu şirketin vekili olduğunu gösterir Noterlikten tasdikli vekâletname göstermesi.

e) Yabancı tebaanın 10 seneden beri Türkiye'de mukim ticaret sicilinde kayıtlı bulunmalarını ispat etmeleri.

d) Yabancı şirketlerin B ve C fıkralarında yazılı şartların her ikisini de haiz bulunması (Türkiye'de şubesi olmayan şirketin belgesi Türkiye Cumhuriyeti konsolosluklarıca tasdik edilmiş bulunacaktır.)

e) İsteklilerin artırma saatinden evvel şartnameyi okuyup hükümlerini tamamen kabul ettiğine dair şartname altını imza etmiş ve 5 nci maddede yazılı muvakkat teminat, işletme veznesine yatırmış olmaları.

4. Artırmaya konulan emvalin baş kesme payı da dâhil olduğu halde beher gayrimamul metrekübünün muhammen bedeli lira kuruştur.

6. Muvakkat teminat olarak ipotekten gayri Devletçe kabul edilmiş olan kıymetler kabul olunur.

6. Muvakkat teminat % 7,5 hesabiye lira kuruştur.

7. İsteklilerin muvakkat teminatı yatırmış olmaları muhammen bedeli ve şartname hükümlerini kabul etmiş olmaları demektir. Binaaleyh isteklilerin muvakkat teminatı yatırmadan evvel şartname hükümlerini görüp imzalamış bulunması lâzımdır.

Teminat yatırıldıktan sonra artırmaya iştirak mecburidir. Aksi halde teminatları irat kay-

dedilir. Yalnız sürülen pey yüksekliği dolayısıyla artırmadan çekilenlerin teminatları geri verilir.

8. Artırma sonunda en yüksek pey süren istekli üzerine muvakkat ihale istizan olunur. İhale tasdihi edilmediği takdirde muvakkat ihale hükümsüz addolunarak teminat geri verilir. İstekli bundan dolayı hiçbir talepte bulunamaz.

9. İhale katiyet kespettikten sonra isteklinin şahsına veya kanuni ikametgâhına tebligatı mütaakıp istekli nihayet on beş gün zarfında malın tutar bedelini işletme veznesine ödemeye mecburdur. Bu müddet zarfında ödenmediği takdirde işletme günde ( ) kuruş hesabıyla tehhür cezası almak şartıyla malın bedenini ödeme müddetini on beş gün daha uzatmakta veya satışı feshetmekte muhtardır.

10. Katî ihale kararının mütaahhide tebliğ tarihinden itibaren istekli on beş gün zarfında malın bedelini tamamen ve peşinen işletme veznesine ödemediği takdirde idare dilerse 9 nci maddedeki tehhür cezasını almak şeklinde kullanılır ve bu müddet zarfında da malın bedeli yatırılmamış bulunursa istekli talebinden dönmüş addedileceğinden satış feshedilerek hiçbir mahkemenen hüküm ve karar ve protesto kesilmesine hacet kalmaksızın teminatı irat kaydolunur. Ve bundan dolayı istekli hiçbir suretle bir hak talebinde bulunamaz. Ve ikinci defa yapılacak ihaleden dolayı idare aleyhine bir zarar husule gelecek olursa kendisinden tahsil olunur.

11. Katî ihale kararını mütaakıp istekli talebinden döndüğü takdirde ikinci defa yapılacak artırmada işletme aleyhine bir farkı fiyat husule geldiği takdirde istekli bu farkı protesto çekmeye ve bir hüküm almaya hacet kalmaksızın ödemeyi kabul eder.

İşletme Md. gü; işletmenin hukukunu temin sadedinde isteklinin menkul ve gayrimenkul emvaline müracaatla istifayı hakka safâhiyetlidir.

12. Artırmaya konulan tomrukların ölçüsü işletme idaresi tarafından yapılarak depo defterine kaydedilmiştir. Teslim ve teslim esnasında bir daha mesaha yapılmıyacaktır. İsteklilerin yerinde ölçüyü kontrol etmesi ve ölçüyü kabul etmiş olarak artırmaya girmesi lâzımdır. Ancak malın bedeli yatırıldıktan sonra bir hafta içinde ve nakliyata başlamadan evvel ancak depoda mevcut tomrukları gerek aded ve gerekse hacmen noksanlığını iddia ettiği takdirde yeniden

yapılacak ölçme masrafı kendisine ait bulunmak ve bizzat veya vekili mesahada hazır bulundu-
rılmak suretiyle tekrar mesaha yapılır. Ve bu
mesaha bir zabıt ile tevsik olunur. İkinci defa
yapılan mesahada noksanlık zuhuru halinde ali-
cının fazla yatırdığı para kendisine iade, fazla-
lık halinde ise fazla çıkan miktarın tutarını iha-
le bedeli üzerinden ödemeye alıcı mecburdur.
Satış tarihinden itibaren bir haftanın müru-
rundan sonra alıcının ölçü hakkında vâki ola-
cak iddiası mesmu olamaz.

13. Teslim ve teslim esnasında özür veya
çürüklük bahanesiyle hiçbir tomruk tebdil edile-
mez ve geri dahi bırakılmaz. Tomrukların istifte
görölmüş veya muayene edilmiş ve ona göre pey
sürölmüş olması lâzımdır.

14. Satışa ait ilân ve satıştan mütevellit
bilümum masraflar her nevi resim ve tekâlif
ve harem tamamı alıcıya aittir.

15. Şartnameye uygun olmayan tekliflere
itibar olunmaz.

16. İstekliler şartnamenin 3 ncü maddesi
mucibince gösterecekleri ikametgâhlarına yapı-
lacak tebligatı şahıslarına yapılmış gibi kabul
etmeye mecburdurlar.

17. Satınalman ve bedeli ödenen tomruk-
ların nakliyesi alınarak depodan gün zar-
fında kaldırılması lâzımdır. Alıcı bu müddet
zarfında malı depodan tamamen kaldırmadığı
takdirde her gün için lira tehhür
cezası alınabilir. Alıcı bu parayı birriza ödeme-
diği ve teminatı da, kâfi gelmediği takdirde de-
poda mevcut emvalinden tutarı nispetinde tev-
kif etmeye İşletme Müdürlüğü salâhiyetlidir.

18. Depoda malın tesliminden sonra vukua-
gelen her türlü zarar ve ziyan alıcıya aittir.

19. Şartname hükümlerinin tatbiki sırasın-
da alıcı kendine satılmayan emvali bilerek veya
bilmiyerek kaçırdığı ve revire ait başka bir eş-
yayı kısmen veya tamamen tahrip ettiği veya ha-
sara uğrattığı takdirde hiçbir güne hüküm isti-
tihsaline hacet kalmaksızın kaçırılan emvalin
bedeli teminattan ödettirilir. Kâfi gelmediği
takdirde depoda mevcut emvaline el konmak
suretiyle işletme hukuku istifa olunur. Ve kaçırıl-
ma hâdisesinden dolayı ayrıca cezai takibat
da yapılabilir.

20. Emvalin depodan tamamen kaldırılma-
sını mütaakip alıcının bir ilişiği kalmadığı ve
şartname hükümlerini yerine getirdiği sabit

olduğu takdirde teminatı geri verilir ve ilişiği
kesilir.

21. Alıcı depodan satınalmış olduğu tomruk-
ları gayrimenkul olarak nakil ettirecektir. Sa-
tılan emval İşletme Müdürlüğünden müsaade
alınmadıkça depo mahallinde imal edilemez.

22. Şartnamenin tatbikından doğacak her
türlü ihtilâflar İşlet. merkezinin bulunduğu sa-
lâhiyetli mahkemelerde hallolunur.

Satış Şartnamesi

1. Aydın Devlet Orman İşletmesinin Na-
zilli ve Kuyucak istasyonları bölgesi ormanla-
rından istihsal, imal ve ihzar olunarak istif
yerine indirilecek 1600 metre küb çam traversi
pazarlık suretiyle satışa çıkarılmıştır. (1000
adedi Nazilli, 15000 adedi Horsunlu)

2. Pazarlıkla satışa çıkarılan traverslerin;

A) Ebadı :

- a) Boyları 2,60 metre + 5 cm. toleranslı
- b) Genişlikleri 0,25 metre + 1 » »
- c) Kalmıkları 0,15 metre + 1 » »

Traverslerin boylarında 5 santim; genişlik
ve kalınlıklarındaki 1 santim eksiklik veya faz-
lalık umum istihsalin % 20'sini geçmeyecektir.

B) Evsafı :

- a) Traversler çürüksüz ve kurt yeniksiz
bulunacaktır;
- b) Traverslerde tulen eğrilik vasat nokta-
sından geçirilecek bir iple yan sathı arasında
8 santimetreyi geçmeyecek bir şekildedir;
- c) «S» şeklindeki traverslerde beher cihe-
tindeki sehim 4 santimetreyi tecavüz etmiye-
cektir;
- d) Çatlaklar tulen her iki başta 25 er
santimetreyi geçmeyecektir;
- e) Üst satışta yalnız bir kenarda köşe yal-
pağı âzami (3) santimetreyi geçmeyecektir. Her
iki taraftaki köşe yalpağı bulunduğu takdirde
ikişer santimetreyi geçmeyecektir.

3. Pazarlık 25. I. 1951 tarihine rasthayan
Perşembe günü saat 15 te Ankara Merkez İş-
letmesinde toplanacak komisyonda yapılacaktır.

4. Pazarlıkla satışa girebilmek için istekli-
lerden şu şartlar aranılır:

- a) Kanuni ikametgâh olması;
- b) İstekli bir şirket olduğu takdirde;

1. İdare merkezinin bulunduğu yer mah-
kemesinden veya sicile kayıtlı bulunduğu tica-

ret odasından veya resmî bir makamdan şirketin sicili ile kayıtlı ve halen faaliyette olduğuna dair bu pazarlığın ilânı tarihinden sonra alınmış bir belgeyi göstermesi;

2. Şirketin sirküleri veya şirket adına teklifte bulunacak kimselerin bu şirketin vekili olduğunu gösterir noterlikten tasdikli vekâletname göstermesi.

c) Yabancı tebaanın on seneden beri Türkiye'de mukim ve ticaret sicilinde kayıtlı bulduklarını ispat etmeleri.

d) Yabancı şirketlerin b ve c fıkralarında yazılı şartların her ikisini de haiz bulunması (Türkiye'de şubesi olmayan şirketin belgesi Türkiye Cumhuriyeti konsolosluklarınca tasdik edilmiş bulunacaktır.)

e) İsteklilerin pazarlık saatinden evvel şartnameyi okuyup hükümlerini tamamen kabul ettiğine dair şartname altını imza etmiş ve (6 ncı) maddede yazılı muvakkat teminatı işletme veznesine yatırmış olmaları.

5. Pazarlıkla satışa çıkarılan çam traverslerin beher mamul metre kübünün muhammen bedeli (115) lira (—) kuruştur.

6. Muvakkat teminat (10 450) lira (—) kuruştur. Katî teminat muvakkat teminatın iki mislidir.

7. Muvakkat ve katî teminat olarak ipotekten gayri Devletçe kabul edilmiş olan kıymetler kabul olunur.

8. İsteklilerin muvakkat teminatı yatırmış olmaları muhammen bedeli ve şartname hükümlerini kabul etmiş olmaları demektir. Binaenaleyh, isteklilerin muvakkat teminatı yatırmadan evvel şartname hükümlerini görüp imzalamış bulunmaları lâzımdır. Teminat yatırıldıktan sonra pazarlıklı satışa iştirak mecburidir. Aksi halde yatırılan teminat irat kaydedilir. Yalnız sürülen pey yüksekliği dolayısıyla pazarlıktan çekilenlerin teminatları geri verilir.

9. Pazarlık sonunda en yüksek pey süren istekli üzerine muvakkat ihale yapılır ve kesin ihale Genel Müdürlükten istizani olunur.

10. Satışın Genel Müdürlükçe tasdikından sonra satış kararının kendisine tebliğinden itibaren 15 gün içinde muvakkat teminatı katî teminata iblâğ etmeye ve mukavele akdine mecburdur.

11. Katî ihale kararının mütaahhide tebliğ

tarihinden itibaren istekli 10 neu madde gereğince hareketle 15 gün zarfında teminatını katî teminata iblâğ etmediği takdirde ihale hükümsüz sayılarak önce yatırılmış olan geçici teminat hiçbir mahkemeden hüküm ve karar almaya ve protesto keşidesine hacet kalmaksızın irat kaydolunur ve bundan dolayı istekli hiçbir veçhile bir hak talebinde bulunamaz.

12. İstekli talebinden döndüğü takdirde işletme dilerse aynı şartlar ile pazarlık ile satış yapmakta muhtardır. Bu takdirde ilk satışa nazaran işletme aleyhine bir farkı fiyat husule geldiği takdirde istekli bu farkı protesto çekmeye ve bir hüküm almaya hacet kalmaksızın ödemeyi kabul eder. İşletme Müdürlüğü işletmenin hukukunu temin sadedinde isteklinin menkul ve gayrimenkul emvaline müracaatla istîfayı hakka salâhiyetlidir.

13. Pazarlığa çıkarılan (1600) metre küb mamul travers;

En son 1951 sonuna kadar alıcıya tamamen teslimine çalışılacaktır. Mümkün olmadığı takdirde en son Eylül 1952 ayı sonuna kadar teslim edilecektir. Teslim ve tesellüm esnasında alıcının ya bizzat bulunması veya kanuni vekilinin bulundurulması mecburidir. Teslim ve tesellüm neticesi bir zabıtla tevsik olunur.

14. Teslim ve tesellümü gösterir zabıt varakalarının tanziminden sonra isteklinin ölçü, aded noksanlıkları ve özür veya çürüklük gibi ayıp iddiaları kabul edilemeyecektir. Teslim olunan traversler geri alınmayacağı gibi değiştirilmesi de mevzuubahis olamaz.

15. İşletmece 1951 yılı sonundan evvel alıcıya travers teslimatı kaabil bulunduğu takdirde teslim hazırlanan traverslerin aded ve hacmü alıcının şahsına veya kanuni ikametgâhına yazılı olarak tebliğ olunur. İstekli tebliğ tarihinden itibaren nihayet bir ay zarfında teslim hazırlanan traverslerin tutar bedelini nakden veya altı ay vâdeli banka mektubunu işletme veznesine yatırarak malı teslim almaya mecburdur.

16. Vâki tebligata rağmen bildirilen müddet zarfında alıcı traverslerin tutar bedelini veya altı ay vâdeli banka mektubunun işletme veznesine yatırarak teslim almaktan imtina ettiği takdirde İşletme Müdürlüğü mukaveleyi fesih ve teminatı hiçbir mahkemeden hüküm ve karar almaya ve protesto keşidesine hacet kalmaksızın irat kayıt etmekle salâhiyetlidir. Fesih halinde

istekli bir hak iddia edemeyeceği gibi hazırlanan traverslerin şahsı âhara daha düşük bedelle satılmasından veya satışa çıkarılmış olmasına rağmen hiç satılmıyarak ziyandan doğacak her türlü zarar ve ziyarı ödemeyi de kabul ve taahhüt eyler.

17. Satışa çıkarılan (1600) metre küp mamul traversin % 20 si nispetinde vukua gelecek noksanlık dolayısıyla istekli bir hak talebinde bulunamayacağı gibi % 20 nispetinde fazlalık halinde de alıcı ihale bedeli üzerinden fazla çıkacak emvali de almaya mecburdur. Daha fazla çıktığı takdirde % 20 den fazlası alıcı ile Genel Müdürlük mutabık kalırsa aynı bedel ve aynı şartlarla satış yapılabilir.

18. Satışa ait ilân ve satıştan mütevellit bilûmum masraflar her nevi resim, tekâlûf ile harcın tamamı alıcıya aittir.

19. Şartnameye uygun olmıyan tekliflere itibar olunmaz.

20. İstekliler şartnamenin 4 ncü maddesi mucibince gösterecekleri ikametgâhlarına yapılacak tebligatı şahıslarına yapılmış gibi kabul etmeye mecburdurlar.

21. Parası yatırılarak veya banka mektubu verilerek teslim alınan traverslerin nakliyesi alınarak istif yerinden nihayet bir ay zarfında kaldırılması lâzımdır. Alıcı bu müddet zarfında malı istif yerinden kaldırmadığı takdirde her geçen gün için beş lira, teehhür cezası alınır. Ancak muayyen müddeti mütaakıp beher gün için tahakkuk ettirilecek beş lira teehhür cezası deponun ierasına tekabül etmediği takdirde noksan kalan miktarı da alıcı ödemeyi kabul eder.

22. İstif yerinde malın tesliminden sonra vukua gelecek her türlü zarar ve ziyarı alıcıya aittir.

23. Satış hükümlerinin tatbiki esnasında alıcı kendine satılmıyan veya teslim edilmıyan emvali bilerek veya bilmiyerek kaçıracağı veya işletmeye ait başka bir eşyayı kısmen veya tamamen tahrip ettiği veya hasara uğrattığı takdirde hiçbir gûna hüküm istihsaline hacet kalmaksızın kaçırılan emval bedeli teminattan ödettirilir. Kâfi gelmediği takdirde istif yerinde mevcut emvaline el konulmak suretiyle işletme hukuku istifa olunur. Ve kaçırılma hâdisesinden dolayı ayrıca cezai takibat da yapılır.

24. Emvalin depodan tamamen kaldırıl-

masını mütaakıp ahının bir ilişiği kalmadığı şartname ve mukavele hükümlerini tamamen yerine getirdiği sabit olduğu takdirde teminatı geri verilir ve ilişiği kesilir.

25. Şartnamenin tatbikından doğacak her türlü ihtilâflar işletme merkezinin bulunduğu yer salâhiyetli mahkemelerinde ve iera mercilerinde hallolunur.

26. İşbu şartname 26 maddeden ibarettir.

11. — *Kars Milletvekili Sırrı Atalay'ın, Kars ve ilçelerinde devam eden sürekli yağmurlar dolayısıyla mahsulünü kaldırmıyan köylülere harman makinesi gönderilmesine ve bu hususta Tarım Bakanlığınca alınması gereken âcil tedbirlere yapılan yardımların neden ibaret olduğuna dair sorusuna Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in yazılı cevabı (6/457)*

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına
Aşağıdaki hususların Tarım Bakanlığınca (acele) yazılı olarak cevaplandırılmasını saygı ile arz ederim.

13 Ekim 1951

Kars Milletvekili
Sırrı Atalay

Kars ve ilçelerinde hububat her türlü tahminin fevkinda olmuştur; fakat bir buçuk aydan beri devam eden yağmurlar hububatı harman yapmaya hattâ biçmeye imkân bırakmamaktadır.

1. Alınan haberlere göre (10 Ekime kadar) hububatın % 70 i şimdiden zayı olmuştur. Yağmurlar daha 15 gün devam eder bu müddet içinde harman makinaları gönderilmezse zayıyat % 100 ü bulacaktır. 400 000 vatandaş açlık tehlikesiyle karşılaşacağı gibi büyük bir millî servet de heba olacaktır.

2. Vâkı müracaatlar üzerine Tarım Bakanlığı son bir ay içinde ne gibi tedbirler almış -halen her yerde hasat bittiğine göre Devlet çiftliklerinde Zirai Donatım elinde - kiraya verecek hususi şahıslar elindeki harman makinalarından kaç tanesini hangi tarihlerde ihtiyaç emrine tahsis etmiştir? Yahut başka türlü hangi yardımlarda bulunmuştur?

3. 2 nci maddedeki gerekli ve zaruri yardımlar yapılmamışsa:

a) sebepleri.

b) Daha 15, 20 günlük bir imkân mevcuttur. Bir kısım ekini kurtarmak için ne gibi âcil tedbirler düşünülmektedir. Ve yapılmaktadır?

T. C.

Tarım Bakanlığı

Özel Kalem Müdürlüğü
2/1734

6.11.1951

T. B. M. M. Başkanlığına

C : 23 . 10 . 1951 tarih ve 6-457/2529/5635
sayılı yazıya :

Kars Milletvekili Sırrı Atalay'ın, Kars ve ilcelerinde devam eden sürekli yağmurlar dolayısıyla mahsulünü kaldıramıyan köylülere harman makinesi gönderilmesine ve bu hususta alınan tedbirlere dair yazılı sorusu tetkik olunmuş, bu yönden hazırlanan not leffen takdim kılınmıştır.

Durumun mumaileyhe duyurulmasını saygı ile arz ederim.

Tarım Bakanı
N. Ökmen

Not:

Kars Milletvekili Sırrı Atalay'ın yazılı sorularına cevap

Uzun zamandan beri Kars ve dolaylarında durmadan devam eden yağmurların, bu sene bereketli bir şekilde idrak edilen mahsülün harman edilmesine imkân vermediği cihetle bu çevreye harman makinası gönderilmesi veya temini ele

alınmış ise de: Valilikle yapılan temas neticesinde biçilmemiş ekinlerin dağınık bir sahada bulunması biçer döğerle çalışılmasına imkân vermemiş ve eivarda da Bakanlık ma bağlı hiçbir ziraat işletmesi bulunmadığından lüzümlü makinelerin teminine imkân görülememiştir.

Kars İli merkeziyle ilcelerinde vâkı hasar Bakanlığım tarafından bir heyete mahallen tetkik ettirilmiş genel hasar nispetinin % 75 olarak tesbiti üzerine Vilâyet ve şahıslardan vâkı müracaatların 3202 sayılı Kanunun 47 nci maddesi ve 5254 sayılı Kanun hükümleri ve 11425/3 sayılı Yönetmelik esasları dâhilinde banka borçlarının tecil, tohumluk, yemlik ve yemeklik hububat yardımı yapılarak dilekler is'af edilmiştir. (5254 Kanuna göre 330 ton buğday, 200 ton arpa tahsis edilmiştir.)

Mahsülün idrak zamanından sonra harman için kısa bir zaman bulunduğu Kuzey-Doğu illerimizde bu zamanı harman için müessir bir şekilde kıymetlendirmek maksadiyle Bakanlığımız; gelecek yıl ehemmiyetli miktarda harman makinası temin ve bu makinaları köylerin mânevi şahıslarına maletmek, diğer taraftan teşkilât emrinde bulundurulacak bir seri ekipmanla yer yer yardıma geçmek kararındadır. Bu tedbirlerin yeni yıl bütçesi ve Marshall Yardımı karşılık tahsisatıyla tahakkuk sahasına konması mümkün görülmektedir.